

3.2. Kerkaszentkirály turisztikai feladatai

- *A bányatóra turisztikai program kidolgozása szükséges: a horgászélet és a haltelepítés megszervezésétől a különböző funkciók (strandolás, horgászat, parkolás) helyének a kijelöléséig. Itt is érdemes együtt gondolkodni Muraszemenyével, hogy egymást kiegészítő programokat tudjanak kínálni.*
- *Tanösvény útvonalának kidolgozása szakképzett vezető alkalmazása, mindezekben együttműködés Muraszemenyével. A két települést összekötő hosszabb útvonal alakítható ki, közösen viselt költségek mindkét félnek előnyösek.*
- *A települési szövetség borútvonala elképzeléseibe jól illik Kerkaszentkirály vinotékára vonatkozó terve, nemcsak kóstoltatni és értékesíteni lehet itt a kistérségben termelt borokat megfelelő minőségi kritériumoknak való megfelelés esetén, hanem a kistérségbeli szőlősgazdák továbbképzésének központját is ki lehet alakítani a „molnár-ház”-ban.*
- *A „molnár-ház”-ban létrehozott szálláshely beindítása.*
- *A földszinti vendéglátóhely kialakítására és vállalkozásba adására vonatkozó elképzeléseknél megfontolandó, annak kapacitása és működtetésének mikéntje (folyamatos vagy szezonális), valamint itt is fontos meghatározni a célközönséget.*
- *Az üresen álló házak magas száma itt is lehetővé teszi, ha a kistérség közösen kialakított turisztikai koncepciójába beleillik, hogy a hagyományos falusi turizmusra mintaprojektet indítson el az önkormányzat néhány kiválasztott, megszerzett és rendbe hozott épületben, kedvcsinálóként a polgárok számára is.*

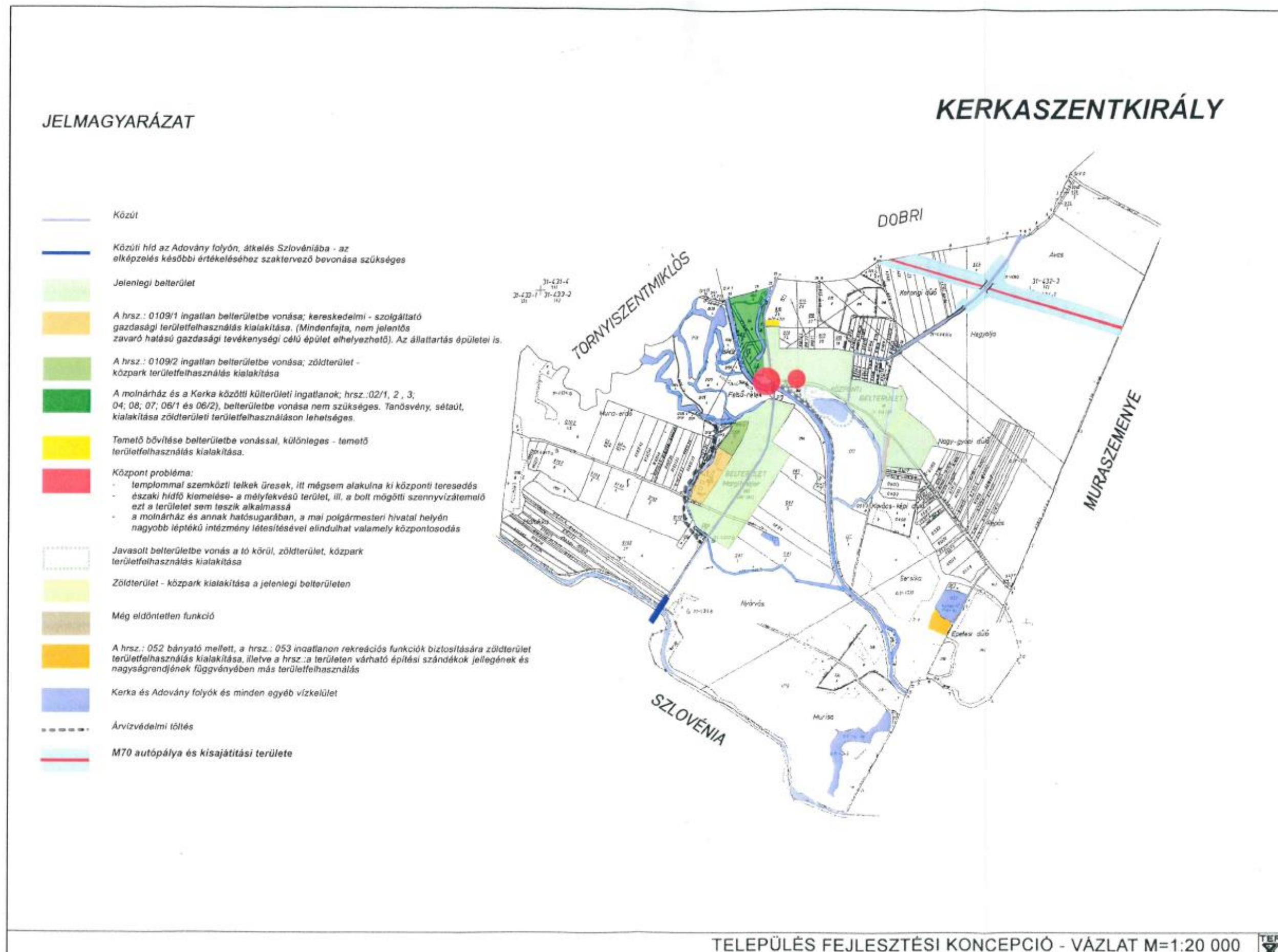
A javaslatok Kerkaszentkirály számára kézzelfoghatóvá teszik, hogy milyen szerepet tölthet be a kistérség jövőjében és azt, hogyan hangolhatja össze ezt saját céljaival.

A meghatározott program javaslatok teljesülésének értékelése:

A Természetházban 8 db pótágyazható franciaágyas vendégszoba került kialakításra az emeleten, valamint további 3 szoba található a földszinten, így az épület ottalvós táborok megrendezésére is alkalmassá vált. További egy épületben működik szállás.

Horgászati lehetőség van, tanösvény kialakításra került.

A településfejlesztési koncepcióhoz tartozik egy rajzi melléklet, mely a település fejlesztési területeit, elképzeléseit és a potenciális beavatkozási területeket jeleníti meg. E területek a következők:

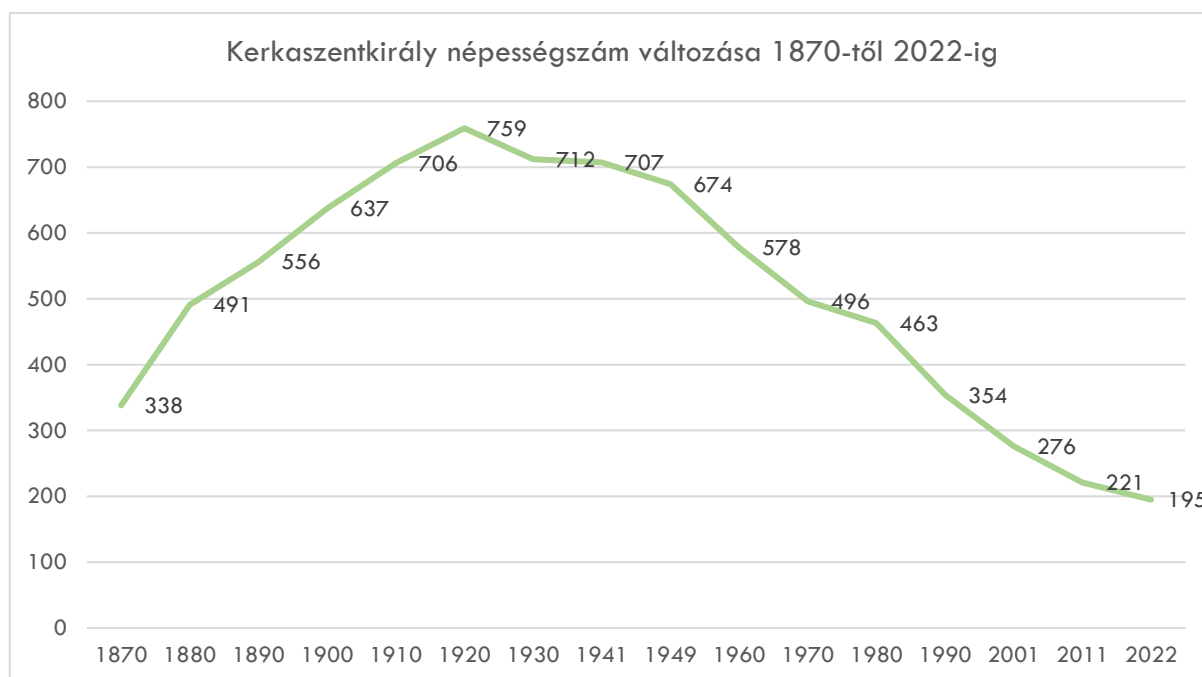
5. A település demográfiai helyzete

Népességszám változása és korcsoportok

A népességszám alakulását a főbb történelmi eseményekkel együtt mutatjuk be, melyek hatással voltak a település és egyben az itt élők életére.

Kerkaszentkirály Zala vármegye délnyugati csücskében, Szlovénia közvetlen szomszédságában helyezkedik el, Lentitől 18, Letenyétől 15 kilométerre.

A település népességszámát 1870-től 2022-ig az alábbi diagram szemlélteti.¹

Kerkaszentkirály népességszám változása 1870-től 2022-ig

Az 1867-es kiegyezést követően a gazdaság fellendült ezen a vidéken. A gazdálkodás módszere fejlődött, a parasztok elhagyták a korábban megszokott nyomásos gazdálkodást, helyette vetésforgóban növelték a gabonafélék termesztését, ezekből pedig Ausztriában minden mennyiséget megvásároltak. A szántóterület a növekvő növénytermesztés miatt a 19. század második felében, mintegy négyszeresére nőtt. A szőlőtermesztés is jelentős volt, a bort szintén el lehetett adni Ausztriában.

A vasútépítés ezen a vidéken nagy lendületet adott a tőkés fejlődésnek. Először csak Budapest-Nagykanizsa-Trieszt és Nagykanizsa-Szombathely vonalán kezdődött el a vasúti forgalom az 1860-as években. A közelebbi, Ukk-Lenti-Csáktornya-Fiume vasútvonal építését 1888-ban kezdték el, az első szerelvény 1890-ben indult el. Ettől kezdve a terményeket könnyebben piacra tudták küldeni. A gazdálkodáshoz több gépet alkalmaztak, a vetőgép, cséplőgép egyre általánosabb lett, sőt az

¹ A diagram 1870-től 1960-ig a jelenlévő összes népességet, 1970-től a lakónépességet szemlélteti.

uradalomban gőzekét használták. Az egyre erősödő ipar számára ipari növényeket kezdtek termesztetni.

Ebben az időszakban a gazdasági életen kívül a művelődési viszonyok is sokat javultak. A művelődés, az iskolaügy fejlődése főleg a falu iskolájának megépítésében és a rendszeresebb iskolába járásban mutatkozik meg. A népoktatásról megjelent az 1868. évi 38. törvény, amely átfogó rendelkezései közt kimondta a tankötelezettséget. Szentkirályról Szentmiklóásra jártak iskolába, ami sok nehézségbe ütközött. Valószínű ezen megfontolások is segítették, hogy a falunak 1872-ben saját iskolája létesült. A megépült iskola a „Kerkaszentkirályi Róm. Kath. Népiskola” nevet viselte. A jelenlegi templom mellett, a vegyesbolt helyén téglából épült, 1 tanteremmel és 2 szobás nevelői lakással. Létrejötté óriási jelentőségű volt a falu életében. 1907-ben már 100 volt a mindennapi iskolások száma és 28 az ismétlős. (Azok a gyerekek, akik nem mentek felsőbb iskolába, 15 éves korukig ismétlő iskolai tanításban voltak kötelesek részt venni.)

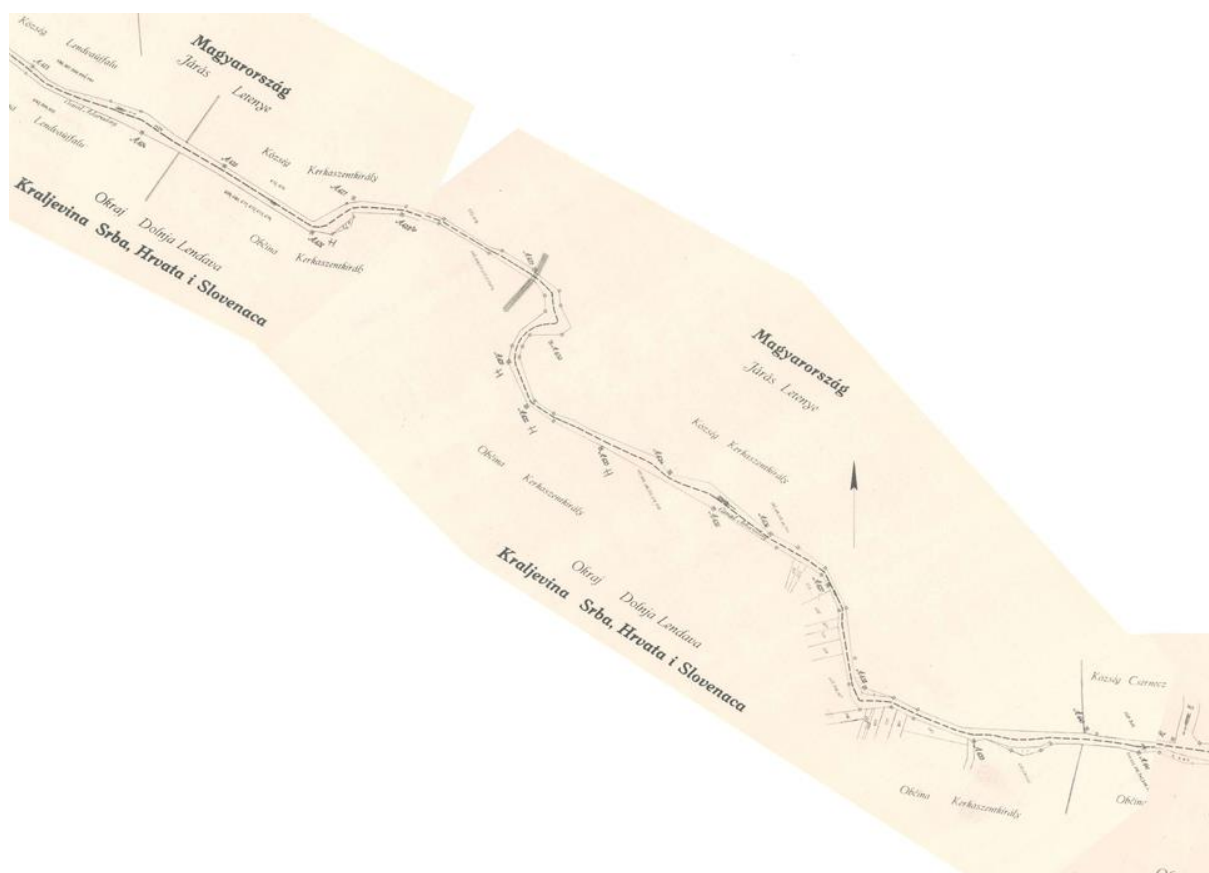
Kerkaszentkirály népessége 1870-től 1920-ig jelentős mértékben emelkedett, 338-főről 759 főre.

Az I. világháború évei nagy visszaesést hoztak a falu életében is. Mozgósítottak, frontra vitték a hadköteleseket, az idősök és az asszonyok kényszerültek a nehéz mezőgazdasági munkák elvégzésére is. Kerkaszentkirály életére is hatással volt a trianoni békediktátum, mivel ennek eredményeként határmenti település lett. A községtől alig 1 km-re húzták meg a határt, barátokat, rokonokat szakítottak el egymástól. A háborúban 22 lakos veszítette életét.

1920-tól Kerkaszentkirály népességszáma csökkeni kezdett, azonban 700 fő felett volt még az 1941-es népszámláláskor is. A csökkenésnek többek között gazdasági, társadalmi, lélektani, szemléleti, családtervezési okai voltak.

A békeszerződés következtében Zala vármegye területének 1/6-át, lakosságának 1/4-ét, több mint 130.000 embert veszített el. A meghúzott új államhatár kijelölése a Szerb-Horvát-Szlovén Királyság (1929-től Jugoszlávia) és Magyarország között az 1919. júniusi elvi kijelölés és a végleges, a határkijelölő bizottság és a Muraközi Memorandum (1921. április 15.) létrejötté közötti időszakban valósult meg.

A trianoni szerződés értelmében elkészített nagyméretarányú határtérképek (1925) települést érintő részlete látható a következő ábrán.

A trianoni szerződés értelmében elkészített nagyméretarányú határtérképek (1925) Muraszemenyét érintő részlete

A falut a kisterületű parasztgazdaságok jellemezték. A két világháború között kenyerüket, főleg mint cselédek, sokáig a helybéli uradalomban keresték meg. A gazdaságok földterületének elaprózódása igen szembeűnő 1925 és 1930 között, amikor az egy hold alatti gazdák száma megtízszereződött, 21-ről 224-re emelkedett. Gyenge termésátlagok, nehéz megélhetés volt jellemző a következő másfél évtizedben is az 1945-ös földosztásig, ami átmenetileg egy kis megnyugvást adott.

Pozitív tényezőként kell megemlíteni, hogy az 1930-as évek második felétől segítette a megélhetést a közeli lovászi kőolajfeltárás és feldolgozás, persze itt nem sok és válogatott munkaerőre volt szükség. Negatív hatásként a gazdasági válságot kell megemlíteni.

Az Esterházy-uradalom helyi központját Margitmajornak nevezték. Itt voltak a gazdasági épületek, istállók, itt laktak a cselédek és az uradalom vezetői, az ispán, a tiszttartó, a majorgazda. A visszaemlékezők szerint az uradalomban dolgozók biztos megélhetéshez jutottak. Az uradalom főleg gabonatermesztéssel és állattenyésztéssel foglalkozott, területén hat nagy mezőgazdasági épület állt. 1945 előtt 18 cseléd, 20 konvenció és 60 napszámos, dolgozott az uradalomban, illetve szép számmal idénymunkások (summások) is. A major életében a bognár, gépész, kovács, magtáros, „parádés” kocsis kiemeltebb szerepet töltött be szakmája révén. Ők önálló lakást kaptak az uradalomtól. Az Esterházy Hercegi Hitbizomány Margitmajorjának élén a tiszttartó állt, ő irányította a major életét, a gazdálkodást.

A népoktatás rendszerének továbbfejlesztését segítette az 1921. évi XXX. törvény, mely a tankötelezettséget már nem csak a tanuló életkorától, hanem az iskola elvégzésétől is függővé tette.

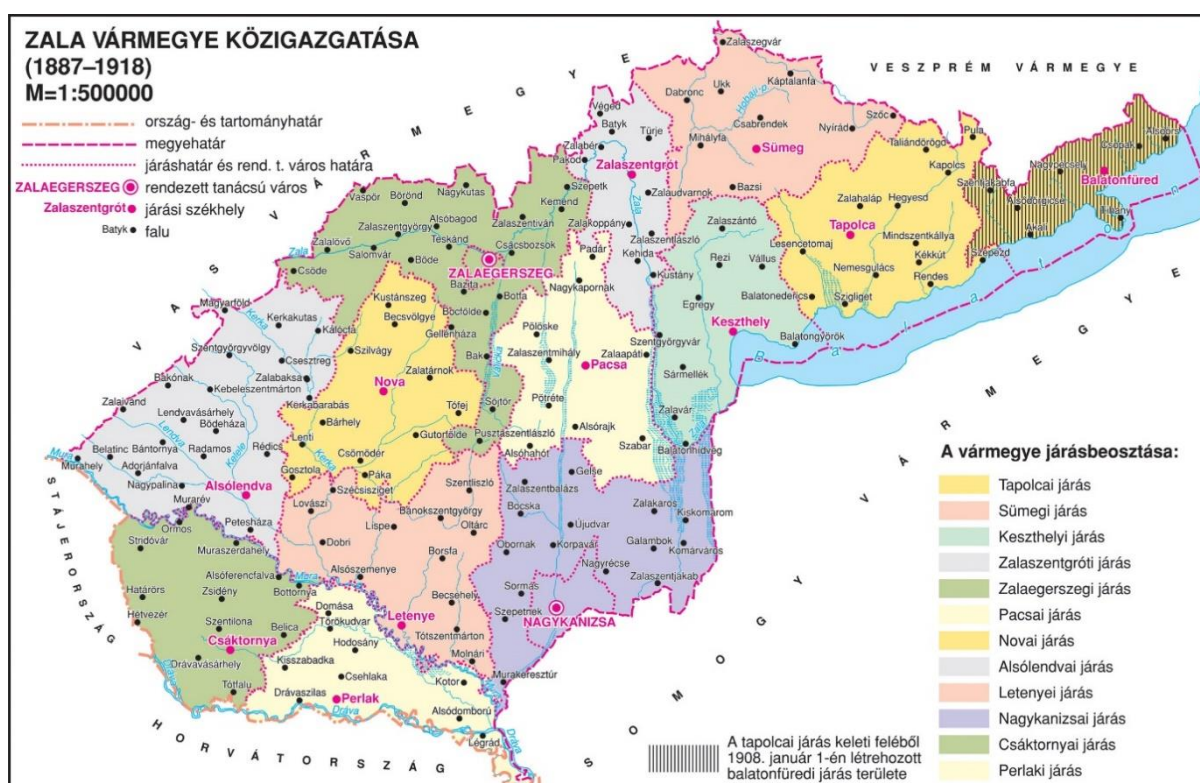
Akik 12 éves korukig a hat osztályt nem végezték el, azok számára a tankötelezettség egy, esetleg két évvel meghosszabbítható. Szinte egyedülálló és igen jelentős iskolaépítési akciót indított meg Klebelsberg Kunó gróf, vallás- és közoktatásügyi miniszter az 1926. évi VII. törvény megvalósításaként. Ennek köszönhetően, illetve annak, hogy a falu népességszáma az 1920-as 1930-as években meghaladta a 700 főt, a tanulóifjúság száma is jóval száz fölött volt, új iskolát létesítettek.

A falu első népiskoláját 1928-ig használták, ekkor – 56 éves múltja után – új iskolát építettek és a régit később lebontották. Kéttantermes iskolát hoztak létre új telken, hozzá csatlakozó két nevelői lakással. A kéttantermes iskolára nagy szükség volt, mert így lehetővé vált, hogy a két tanulócsoporthoz délelőtt járjon iskolába. A falu népiskolája 1943-tól nyolcosztályos lett.

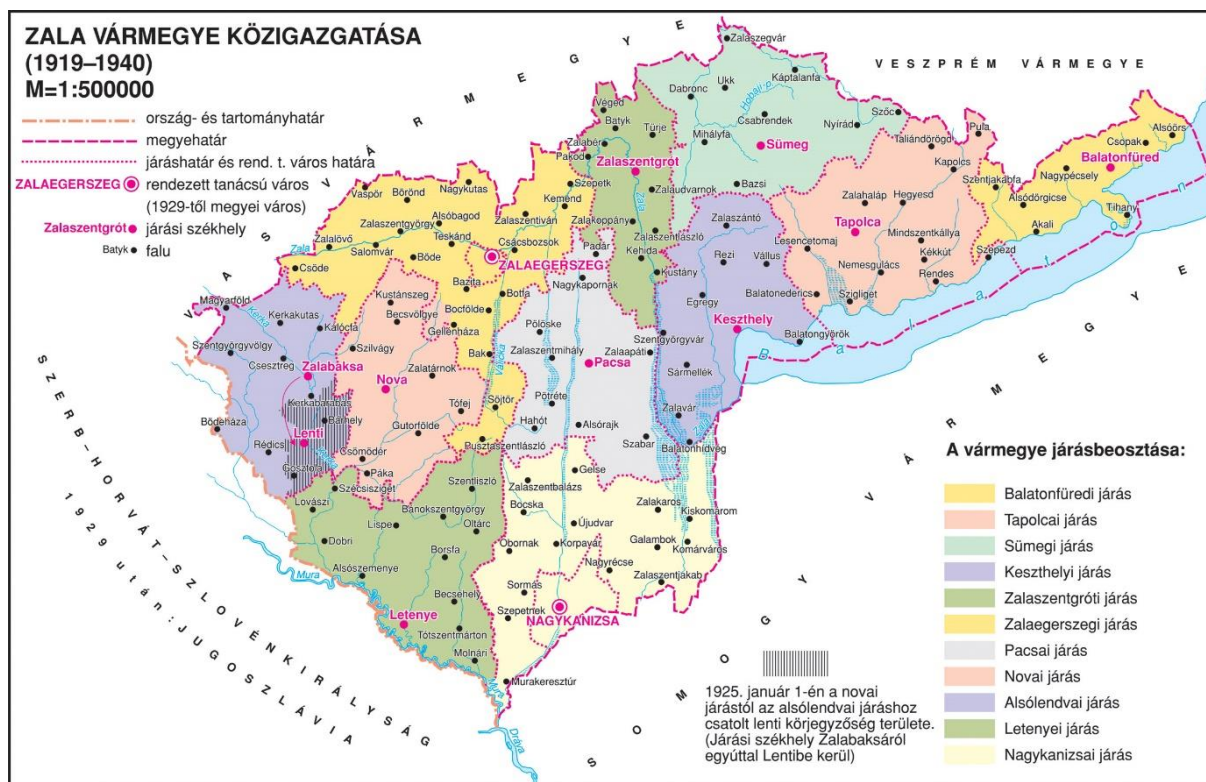
A két világháború között alakultak civil szervezetek is, mint a Tűzoltó Egylet, a Levente Egyesület és a Polgári Lövész Egylet.

A II. világháború alatt a falut súlyos veszteségek érték, egyrészt a harci cselekmények során, másrészt a nyilasok és a németek által elhurcolt javak, valamint az orosz megszálló csapatok rekvirálása következtében végbevitt pusztítások által. A településen háború áldozatainak száma 20 fő volt.

A vármegye területi változását láthatjuk Zala vármegye 1887-1918 és 1919-1940 közötti közigazgatási térképein.

Zala vármegye közigazgatása (1887-1918)

Zala vármegye közigazgatása (1919-1940)

Rövid ideig, 1941 és 1945 között a Muravidék és a Muraköz újra hozzánk tartoztak. A trianoni határok az 1950-es évektől jelentettek igazán valódi elzártságot. A falu úgynevezett „határsáv” zónában volt, ez a személyi igazolványban is szerepelt, idegenek csak „határsáv engedéllyel” jöhettek a faluba.

1945-ben a 600/1945. M. E. sz. rendelet alapján Kerkaszentkirályon is felosztották a nagybirtokot. A kiosztáskor 149-en kaptak földet és 69-en házhelyet. A földreform végrehajtásának évében, 1947-ben a Zalavármegyei Földhivatal Nagykanizsai Kirendeltsége 14 személytől vonta meg részben a juttatásokat, mivel azok törvénytelenül történtek. A földreform során az Esterházy major területén a különböző gazdasági épületek lebontásra, értékesítésre, illetve egyéni tulajdonba kerültek, a „göböl” istálló kivételével. A bontott téglából a volt major területén sok új házat építettek.

Az úgazdák nagy igyekezettel kezdték el művelni a földeket és szinte mindnyájan házépítésbe kezdtek. A mezőgazdasági felszerelések hiánya azonban nehezítette a termelést. 1949-ben a lakosság aránya az östermelésben alig változott 1910-hez viszonyítva (1910-ben 91,6%, 1949-ben 90,5%). Az iparból élő népesség aránya azonban mintegy duplájára nőtt (1910-ben 4%, 1949-ben 7,9%). Ez a közeli kőolajfeltárásból adódott.

Az 1950-es évek iparosítása következtésében a falu lakosságának egyharmada 1960-ban az iparból élt. Az ipari munkásokat egyrészt a közeli MAORT Lovászi Kőolajtelep, másrészt Nagykanizsa, Zalaegerszeg üzei csábították el a mezőgazdaságból. Ehhez az a félelem is hozzájárult, amit az iskolák államosítása, a begyűjtés, a padlások felsöprése, a „tűzzel-vassal” megalakított termelészövetkezet, a faluban székelő „ávósok”, a kitelepítések okoztak az emberek lelkében. A falu népességszáma ebben az időszakban jelentősen csökkent. Míg 1949-ben 674 fő volt, 1960-ra 578 fő lett, ami 11 év alatt közel 100 fős csökkenést jelent. A fogyás az 1960-as években is folytatódott,

melynek eredményeként 1970-ben a lakónépesség száma 496 fő lett, ami az 1949-es népességszámnak a 73,6%-a.

A község fejlődését szolgáló intézkedések, mérföldkövek voltak ebben az időszakban a kultúrház létesítése 1950-ben, a villamosítás 1953-ban, a vezetékes gázszolgáltatás 1962-től, az autóbusz-összeköttetés megvalósulása 1967-ben és az autóbuszváró elkészítése 1968-ban. A faluban hetente egy alkalommal volt orvosi rendelés, amit a Muraszemenyén székelő orvos végzett. 1975-ben a Kerkán a korábbi fahíd helyett betonhidat építettek.

Az 1970-es években települési koncentráció ment végbe a falusi térségeken belül, különösen a kistalvas területeken, így Zala megyében is. Közös tanácsokat hoztak létre, melynek székhelyein koncentrálódtak az alapellátás intézményei, ezek lettek a termelőszövetkezeti központok. Kedvező munkaerő-piaci helyzetbe kerültek és az elosztási rendszerben is kedvező pozíciójuk volt.

Kerkaszentkirály 1967-ben veszítette el iskolája felső tagozatát, a felső tagozatos tanulónak a tornyiszentmiklósi iskolába kellett járniuk, majd 1976-ban az alsó tagozatot is megszüntették. Az iskola hiánya nagyban csökkentette a falu népességmegtartó erejét. Az óvodások és általános iskolások jelenleg Muraszemenyére járnak, mert közben Tornyiszentmiklóson is megszűnt a felső tagozat.

Kerkaszentkirály az 1950-ben létrejött tanácsrendszerben önálló tanácsi igazgatást kapott, 1970-ig helyben volt a Községi Tanács Végrehajtó Bizottsága. 1969-ben megszűnt az önálló tanács, Szemenyecsrnye társközsége lett. Napjainkban a Bázakerettyei Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozik.

1990-ben a keresők 43,6%-a dolgozott az ipari üzemekben és az építőiparban dolgozott, míg mező- és erdőgazdaságban kevesebb, mint egyharmaduk.

A rendszerváltással, a gazdasági válság fokozódásával a magyar olajipar is válságba került, a folyamatos létszámleépítések, a privatizáció a zalai olajipar megszűnéséhez vezetett. Ezzel, valamint a más ipari vállalatok megszűnésével újra, jelentősebb ipari létesítmény nélkül maradt a régió. A térségben a mezőgazdasághoz kapcsolódó feldolgozóipari termelés is jelentősen lecsökkent.

A kárpótlás során nem mindenki kérte vissza a földjét. A kárpótlási jegyet, illetve a licitet nem tartották igazságosnak, mivel saját földjüket szerették volna visszakapni. A farmergazdálkodás kialakulását nehezítette a mezőgazdasági gépek hiánya és a szemlélet is. Akik szerették a földművelést, ők nagyrészt kiöregedtek, de néhány udvaron már lehetett saját új vetőgépet és mezőgazdasági eszközt látni az 1990-es évek elején.

A lakosságszám az elmúlt bő három évtizedben tovább csökkent. 2022-ben 195 fő élt a településen, amely az 1990-es lakosságszámnak 55%-a, az 1920-ban mért legmagasabb népességszámnak pedig mindössze 25,7%-a.

A népesség elöregedését jól szemlélteti a következő táblázat. A 0-14 éves korosztály aránya nagyon alacsony, mindössze 5,6%, míg a 65 éven felüliek aránya magas, meghaladja a 30%-ot. Az öregedési index mutat rá erre legjobban, egy 14 éven alulira több mint öt (5,45) 65 éven felüli jut. A 15-64 éves korosztály aránya azonos a járási és a vármegyei értékkel.

2	0-14 évesek		15-64 évesek		65 éven felüliek		Öregedési index
	száma (fő)	aránya	száma (fő)	aránya	száma (fő)	aránya	
Kerkaszentkirály	11	5,6%	124	63,6%	60	30,8%	545,5%
Letenyei járás	1786	12%	9162	63%	3497	24%	195,8%
Zala vármegye	32 697	12,5%	166 417	63,5%	62 689	24%	191,7%
Magyarország	1 393 055	14,5%	6 235 157	65%	1 971 532	20,5%	141,5%

Nemzetiségi és vallási összetétel

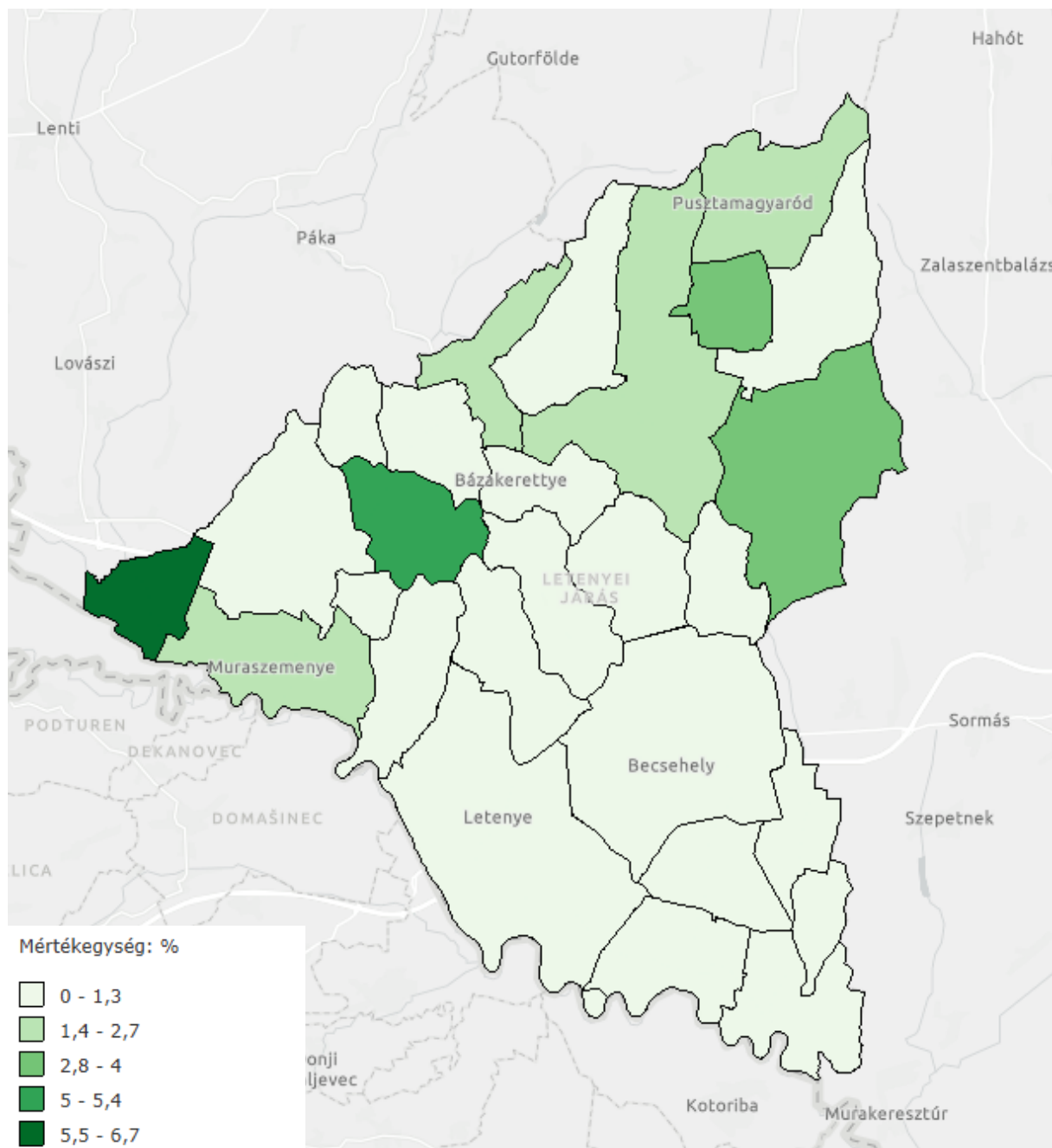
A település lakóinak nemzetiségi kötődését 2022-ben az alábbi táblázat szemlélteti. A nemzetiségi törvény 13 hazai nemzetiséget sorol fel, amelyek mellett más, bevándorolt nemzetiségek is élnek hazánkban. A nemzetiséghez tartozás, az anyanyelv és a családi, baráti körben használt nyelv alapján a legnépesebb hazai nemzetiség a roma. A községben nem él roma család és szegregált lakóövezet sincs. Kerkaszentkirályon a német nemzetiséghez tartozók aránya a legmagasabb.

Nemzetiségek	Aránya (%) ³
magyar	93,3%
német	6,7%
egyéb, nem hazai nemzetiség	3,1%
nem kívánt válaszolni, nincs válasz	3,6%

A német nemzetiséghez tartozók arányát a Letenyei járásban, 2022-ben, statisztikai adatok alapján a következő ábra szemlélteti.

² Kerkaszentkirály és a Letenyei járás statisztikai adatai 2022-esek, a vármegyei és országos statisztika adatok 2023. január elsejeiek.

³ Egy személy több nemzetiséghez is tartozhat, ezért az arányok összege meghaladja a 100%-ot.

A német nemzetiséghez tartozók aránya a Letenyei járásban, 2022-ben.

A római katolikusok aránya a legmagasabb, őket a vallási közösséghez, felekezethez nem tartozók követik. A válaszadók 4,1%-a nyilatkozott úgy, hogy nem vallásos, ami az országos átlaghoz képest (27%) jóval alacsonyabb. A lakosság közel egyharmada nem válaszolt a vallásra vonatkozó kérdésre.

A település lakóinak vallási összetételét 2022-ben a következő táblázat szemlélteti.

Vallások	Aránya (%)
római katolikus	60,5%
református	1,5%
egyéb keresztény felekezethez tartozó	0,5%

egyéb katolikus	0,5%
vallási közösséghez, felekezethez nem tartozik	4,1%
nem kívánt válaszolni, nincs válasz	32,8%

Képzettség és foglalkoztatottság

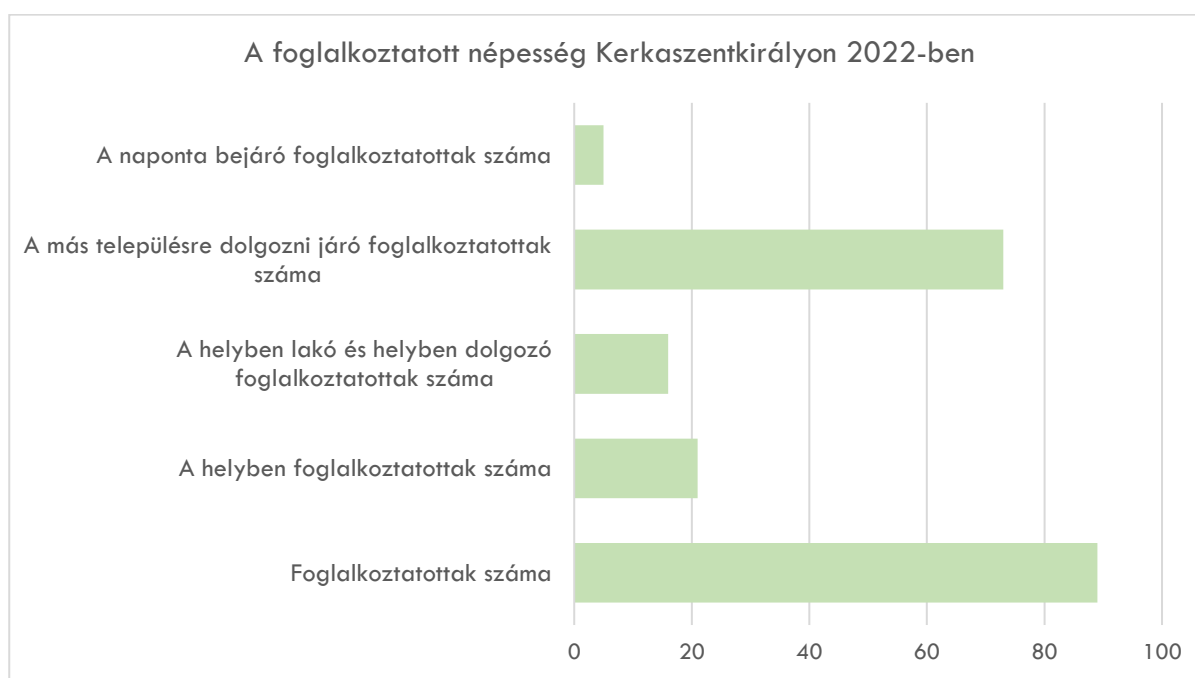
Az iskolai végzettség 2022-es statisztikai adatait a következő táblázat szemlélteti. Látható, hogy míg Zala vármegye adatai az országos átlaggal nagyjából megegyezők (a szakmunkás, szakiskolai végzettségűek aránya egy kicsit magasabb, a diplomások aránya kicsit alacsonyabb az országos átlaghoz képest), a Letenyei járásban már rosszabbak a statisztikák. Kerkaszentkirályon magas, de a Letenyei járáshoz viszonyítva valamivel alacsonyabb a legfeljebb általános iskolai végzettségűek aránya a 15-X éves népességben. A vizsgált területi statisztikákkal összevetve a községben a legmagasabb a szakmunkás, szakiskolai végzettségűek aránya és a legalacsonyabb az érettségizettek és a diplomások aránya. Utóbbi a 10%-ot sem éri el a faluban, ami a vármegyei átlagnak kevesebb, mint a fele.

Iskolai végzettség	Kerkaszentkirály	Letenyei járás	Zala vármegye	Magyarország
	Arány (%)			
Legfeljebb általános iskolai végzettségűek aránya a 15-X éves népességben	30,4%	35,7%	23,5%	24%
Szakmunkás, szakiskolai végzettségűek aránya a 15-X éves népességben	37,5%	28,5%	25,1%	22%
Érettségizettek aránya a 18-X éves népességben	25,6%	27%	34%	34,1%
Diplomások aránya a 25-X éves népességben	7,8%	10,4%	20,5%	23,3%

A gazdasági aktivitáshoz kapcsolódó 2022-es statisztikai adatokat a következő táblázat szemlélteti. Kerkaszentkirályon a foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességben magasabb a járási átlagnál, az országos értékhez közelít. A munkanélküliek aránya alacsonyabb a járási és az országos átlagnál is, a megyei értékhez közelít. Az ellátásban részesülő inaktívak, azaz azoknak az aránya, aki az adatfelvétel eszmei időpontjában kereső tevékenységet nem folytattak, ám valamilyen ellátásban (pl. nyugdíj, gyermekgondozási segély) részesültek, a vizsgált területi statisztikákhoz képest itt a legmagasabb. A közel 40%-os érték mögött a 65 éven felüliek magas aránya áll. Eltartottak azok a személyek, akik keresettel, jövedelemmel nem rendelkeznek, és megélhetésükről magánszemély vagy intézmény gondoskodik. Az eltartottak aránya a népességben 14,9%, ami a vizsgált területi statisztikákhoz viszonyítva itt a legalacsonyabb. Emögött a fiatalkorúak kis száma áll.

Gazdasági aktivitás	Kerkaszentkirály	Letenyei járás	Zala vármegye	Magyarország
	Arány (%)			
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességben	71,8%	68,2%	75%	72,3%
Munkanélküliek aránya a 15-64 éves népességben	3,2%	4,4%	3%	3,75%
Ellátásban részesülő inaktívak aránya a 15-X éves népességben	39,7%	35,3%	27,4%	28%
Eltartottak aránya a népességben	14,9%	21,7%	23,9%	24,8%

A foglalkoztatottakkal kapcsolatos további adatokat a következő diagram szemlélteti. 2022-ben a foglalkoztatottak száma a településen 89 fő volt, akiknek 18%-a dolgozott helyben, 82%-a más településen. A helyben foglalkoztatottak száma 21 fő volt, azaz 5 fő más településről járt be Kerkaszentkirályra dolgozni.

Az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TEIR) adatai alapján 2022-ben 5 fő nyilvántartott álláskereső volt Kerkaszentkirályon, ami a KSH adatainál picit magasabb arányú munkanélküliséget mutat (4%). Az 5 főből 3 fő általános iskolai végzettségű volt.

Települési identitást erősítő tényezők

Programok, hagyományörzés

Kerkaszentkirály Község Önkormányzata 2 helyszínen biztosítja a településen élőknek a közművelődési alapszolgáltatásokhoz való folyamatos hozzáférési lehetőséget. A Petőfi utca 1. szám alatti Természetházban kulturális programokat rendeznek, kézműves foglalkozásokat, szakköröket

tartanak. A nyilvános könyvtári ellátást a Petőfi utca 2/a alatti épületben (település önkormányzatának épülete) biztosítják.

A Természetház kétszintes, 1000 m² hasznos alapterületű épület, melyben egy 92 m²-es előadóterem (befogadóképessége 120 fő), egy 60 m²-es és egy 45 m²-es rendezvényterem (80 és 30 fő), egy 120 m²-es, kiállítások megtartásához kiváló előcsarnok és egy 40 m²-es konyha biztosítja, hogy a településen és a környéken élők kulturális igényeinek megfelelő programokat rendezhessen az önkormányzat, vagy a településen működő civil szervezetek egyike.

Az épületben 8 db pótágyazható franciaágyas vendégszoba is kialakításra került az emeleten, valamint további 3 szoba található a földszinten, így az épület ottalvós táborok megrendezésére is alkalmassá vált.

2023-ban fejeződött be a pincefelújítás és átalakítás a „Kerka-Mura vidék interaktív kiállítás” elnevezésű projekt keretében. A kiállítótér tartalmaz egy szabadulósobát, egy kutatótermet, társasjátékokat, kirakókat, installációkat, valamint 3 különböző szimulátort (evezős, kerékpáros és madár).

A 2017 óta működő Kerka-hímzőkör tagjainak találkozójaához nyújtott helyszínt a Természetház, melyek 3-4 heti rendszerességgel történtek 2023-ban.

Kerkaszentkirály programnaplója nagyon gazdag minden évben. Az éves programtervük alapeseményei a következők:

- Vincze-nap
- Húshagyó kedd
- Húsvéti előkészületek/tojásfa állítás/húsvéti kézműves foglalkozás
- Májusfa állítás
- Májusfa kitáncolás
- Falusi raftingtúra
- Szalmafesztivál (ez a 2023-as esztendőben nem került megrendezésre)
- Szüreti Ramazuri (3 falvas szüreti felvonulás)
- Márton-napi újbormustra
- Házhoz megy a Mikulás
- Adventi Fénylő Ablakok
- Falukarácsony
- Pásztortűzgyújtás és Éjféle Szentmise
- János-napi borszentelés
- Szilveszteri multság

Ezek felül a 2023-as évben a következő rendezvények kerültek még megrendezésre:

- Pálinkamustra
- Gyermekhorgászverseny
- Idősek napja
- Mandalafestés

2023 őszén indult szakkörök:

- Szövő szakkör
- Vesszőfonó szakkör

Szüreti Ramazuri:

A szomszédos falvakkal közös szervezésben került már nem első alkalommal megrendezésre a szüreti felvonulás. 2024-ben a szomszédos Csörnyeföld adott helyet a rendezvénynek, melynek célja felhívni a figyelmet a négy település csodás környezeti adottságaira. Az esemény felvonulással indul, mely keresztülhalad a szervező települések utcáin. A kiindulás helyszínére visszaérkezve finom ebéddel kedveskednek a felvonulóknak, majd kezdetét veszik a kulturális programok. A hagyományőrző népi együttesek előadásai mellett népi játszótér, kézműves termékek, arcfestés, egészségügyi méréseket végző szakemberek, borházak, büfék várják a rendezvényre látogatókat. A rendezvénnyel a hagyományokra, a helyi és környékbeli értékek fontosságára szeretnénk felhívni a figyelmet.

Szalmafesztivál:

Kerkaszentkirály legjelentősebb nyári közösségi programja a falunappal egybekötött szalmafesztivál. 2024-ben horgászversennyel kezdődött, majd másnap változatos kulturális műsorral folytatódott. A program idejére szalmabábok lepték el a település közttereit. Mintegy tucatnyi csapat vállalkozott szobrok építésére. Voltak köztük helyi lakosok, de érkeztek a környező településekről is. Az immár több mint tíz éves múltra visszatekintő szalmaszobor építés egyszerre szimbolizálja a múlt tiszteletét és a jövőbe vetett hitet.

Falunappal egybekötött szalmafesztivál Kerkaszentkirályon 2024-ben

Szakkörök:

2022 májusában zárult a vesszőfonó- és gyertyaöntő szakkör, 2023 őszén indult el a vesszőfonás és a szövés.

Kiállítások:

A Természetház időszakos kiállításoknak is otthont szokott adni. 2023-ban a Kerka Hímzőkör, valamint a vesszőfonó és gyertyaöntő szakkörök alkotásaiból készült kiállítás.

Civil szervezetek és társulások

Kerkaszentkirály az alábbi önkormányzati társulások tagja:

- Lovászi Intézményirányító Társulás
- Muraszemenye, Csörnyeföld, Kerkaszentkirály, Szentmargitfalva Községek Köznevelési Intézményi Társulása
- Dél-Zala Murahíd Letenye Térségi Társulás
- Önkormányzati Társulás a Nyugat-Balaton és Zala folyó medence Nagytérség Települési Szilárdhulladékai Kezelésének Korszerű Megoldására

Kerkaszentkirályon az alábbi civil szervezetek találhatóak:

- Kerkaszentkirályi Kerka-Horgász Egyesület
- Kerkaszentkirályi Önkéntes Tűzoltó Egyesület
- Kerkaszentkirályi Idősek és Fiatalok Összefogásáért Egyesület

6. A település humán infrastruktúrája, közszolgáltatások

Bölcsőde, óvoda és iskola nincs a településen. Kerkaszentkirály 2018-2023 időszakra szóló, 2022-ben felülvizsgált Helyi Esélyegyenlőségi Programjában olvasható, hogy bölcsődei szolgáltatást Lentiben vesz igénybe egy család, az óvodás gyerekek Muraszemenyére és Lentibe járnak óvodába. Az általános iskolás gyerekek Muraszemenyére, Lovásziba és Lentibe járnak iskolába.

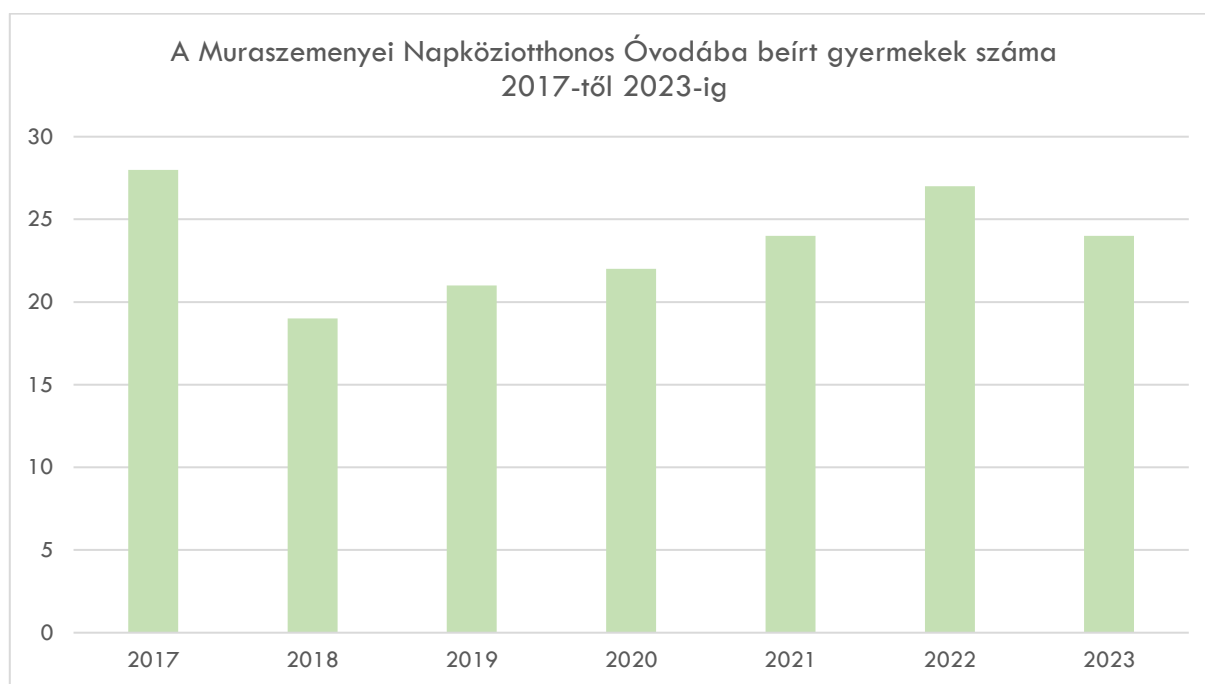
Muraszemenyén található a közös fenntartású óvoda, valamint a legközelebbi általános iskola, így az itt található intézményeket mutatjuk be a következőkben.

Óvoda

A Muraszemenyei Napköziotthonos Óvoda egy vegyes életkorú csoporttal működik. A felvehető maximális gyermeklétszám 25 fő, fenntartói engedéllyel 30 fő. Muraszemenye mellett Csörnyeföld, Kerkaszentkirály és Szentmargitfalva községekről járnak ide, illetve szabad kapacitás terhére más településekről is felvehetők óvodás korú gyermekek.

Az óvodának 4 fő alkalmazottja van: 1 fő igazgató, 2 fő óvodapedagógus, 1 fő dajka.

Az óvodába beírt gyermekek számát 2017-től 2023-ig a következő diagram szemlélteti:

A Muraszemenyei Napköziotthonos Óvodába beírt gyermekek száma 2017-től 2021-ig

2023-ban minden negyedik óvodás gyermek hátrányos helyzetű volt a Muraszemenyei Napköziotthonos Óvodában.

Iskola

A Muraszemenyei Általános Iskola tanulói több településről járnak ide. Az iskolának is helyet adó Muraszemenyéről, továbbá Csörnyeföldről, Kerkaszentkirályról, Murarátkáról és Szentmargitfalváról, valamint Kiscsehiről és Lipeszentadorjánról is.

Az iskola 8 évfolyamos. Az alsó tagozaton és a felső tagozaton 3 napközis csoport és egy tanulószobai csoport segíti a délutáni tanulást. Az intézményben az oktatás két épületben zajlik. A főépületben, ahol 8 tanterem, 1 fejlesztő szoba, 1 szertár, 1 tanári szoba, 2 iroda és 2 zsibongó található. A kisebb épületben található a számítástechnika terem és az ebédlő a melegítő konyhával. Az iskola udvarán a régi iskolaépületben működik az iskolai könyvtár.

A főállású pedagógusok száma 14 fő. Az tanulók létszámát, a más településről bejáró és a hátrányos helyzetű tanulók számát és arányát 2012-től 2023-ig a következő táblázat szemlélteti.

Általános iskolai tanulókkal kapcsolatos statisztikai adatok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Általános iskolai tanulók (fő)	96	88	91	81	85	69	74	76	77	81	74	74
Más településről bejáró általános iskolai tanulók (fő)	67	54	54	46	53	43	46	50	51	57	52	53
Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya (%)	69,8	61,4	59,3	56,8	62,4	62,3	62,2	65,8	66,2	70,4	70,3	71,6
Hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (fő)	54	53	43	38	46	38	33	20	19	20	18	14
Hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók aránya (%)	56,3	60,2	47,3	46,9	54,1	55,1	44,6	26,3	24,7	24,7	24,3	18,9

A diákok létszáma 2017-ben volt a legalacsonyabb a vizsgált időszakban, ekkor 69 fő járt a Muraszemenyei Általános Iskolába. Ezt követően növekedett 2021-ig, majd 2022-re 74 főre csökkent. A más településről bejáró tanulók aránya a 12 évet figyelembe véve átlagosan 64,9%, tehát a diákok több mint fele más településről jár be a muraszemenyei iskolába. A hátrányos helyzetű tanulók aránya 2012 és 2018 között nagyon magas volt, 2013-ban 60,2%. 2023-ban a hátrányos helyzetű diákok aránya 18,9% volt, ami a korábbi éveket tekintve pozitív változást mutat, azonban továbbra is megoldandó feladatot jelent.

Kerkaszentkirályról a gyerekek a szomszédos Muraszemenyei Általános Iskola mellett a távolabbi Lovászi Buda Ernő Általános Iskolát vagy a Lenti Arany János Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolát választhatják. Évről évre több gyereket iratnak a városi iskolába. Ennek oka, hogy a városi

iskolában sokkal több lehetősége van a gyerekeknek szakkörökre, különórákra járni. A Muraszemenyére járó gyerekeket zene vagy táncoktatásra Letenyére kell elvinni délutánonként, ami a szülőkre nézve megterhelő lehet. A Lentibe járás legfőbb hátrányos tényezője a buszközlekedés. Nincs iskolajárat, így a gyerekek kénytelenek a korán induló busszal közlekedni.

Kerkaszentkirályon nincs veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermek.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a család egy főre eső jövedelme arányában állapítják meg. Kerkaszentkirályon 2017-ben és 2018-ban 3 fő részesült benne, 2019-ben 2 fő, 2020-ban pedig már nem volt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő.

Egészségügyi ellátás

Kerkaszentkirály község helyben nem rendelkezik egészségügyi ellátással foglalkozó intézménnyel, a háziorvosi, gyermekorvosi ellátást dr. Bussay Dorottya háziorvos végzi Muraszemenye, Béke u. 8. szám alatti rendelőjében munkanap 8:00-11:00 óráig. Gyermekorvosi ellátást Letenye városban dr. Nagy Márton is ellát.

Kerkaszentkirályon a védőnői feladatokat jelenleg helyettesítés keretében a Bázakerettyén élő, heti 1-2 alkalommal Muraszemenyén dolgozó védőnő látja el.

A településről a közlekedés és a szélesebb körű szakrendelések megléte miatt többen Lentibe járnak szakorvoshoz. Ügyeleti időben: munkanap 16:00-7:00, szombat, vasárnap: 7:00-7:00 óráig a Letenye Városi Ügyeletet és Lenti Városi Ügyeletet is igénybe vehetik a betegek. A háziorvoshoz való eljutásban a község falugondnoki szolgálata segíti a betegeket.

Fogászati ellátást Letenye Egészségügyi Központban vehetnek igénybe a lakosok.

Szakellátás a településhez legközelebb eső városokban történik:

- Egészségügyi Központ Letenye
- Dr. Hetés Ferenc Rendelőintézet Lenti
- Kanizsai Dorottya Kórház és Rendelőintézet Nagykanizsa
- Zala Vármegyei Szent Rafael Kórház Zalaegerszeg

Kerkaszentkirályon gyógyszerár nem működik.

Szociális szolgáltatások

Kerkaszentkirály Község Önkormányzat Képviselő-testülete 6/2021. (VII.16.) önkormányzati rendelete szól a szociális ellátásokról és gyermekjóléti alapellátásokról, amely rendeletben meghatározott szabályok alapján a következő pénzbeli és természetbeni szociális ellátások állapíthatók meg:

- Pénzben, havi rendszerességgel nyújtható szociális ellátások:

- lakhatási támogatás
- ápolási díj
- gyógyszer-támogatás

- Pénzben, egyszeri alkalommal nyújtható szociális ellátás a letelepedési támogatás.

- Pénzben vagy természetben nyújtható rendkívüli települési támogatások:

- eseti támogatás,
- időszaki támogatás
- rendkívüli gyógyszer-támogatás
- temetési támogatás

- Természetbeni szociális ellátás a köztemetés.

- Pénzben és természetben biztosított gyermekjóléti ellátások:

- születési támogatás
- tanévkezdési támogatás
- rendkívüli gyermekvédelmi támogatás
- intézményi gyermekétkeztetés
- szünidei gyermekétkeztetés

- A személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatások:

- falugondnoki szolgáltatás
- étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- családsegítés

- Személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások:

Az önkormányzat a gyermekjóléti szolgáltatást Bázakerettye Község Önkormányzata Család- és Gyermekjóléti Szolgálat közreműködésével biztosítja. A szolgáltatás igénybevételének feltételeit, eseteit és módját Bázakerettye Község Önkormányzata e tárgyban alkotott mindenkor hatályos rendelete tartalmazza.

A képviselő-testület által átruházott hatáskörben a polgármester lakhatási támogatást biztosít a szociálisan rászoruló személyek részére a háztartásuk tagjai által lakott lakás fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez. Lakhatási támogatás áram-, gáz- vagy vízfogyasztás, csatornahasználat, szemétszállítás és a tüzelőanyag költségeihez nyújtható.

Míg 2020-ban a települési támogatásban részesítettek száma 34 fő volt, 2023-ban már nem volt ebben részesülő a községben.

Házi segítségnyújtás keretén belül egy fő gondozónővel rendelkezik a község, aki 6 óras munkaviszonyban látja el a segítségre szoruló időseket. Bevásárol, mosogat, segít a tisztálkodásban. Abban az esetben, amikor már az idős ember nem tudja ellátni saját magát, akkor a Lovászi Gondozási Központba kérheti elhelyezését, ahol éjjel-nappal felügyeleti ellátás van.

Az önkormányzat az idős emberek segítésére különös gondot fordít. A falugondnokkal együttműködve, segíti az orvoshoz való eljutást, a gyógyszerek beszerzését, és a bevásárlást. Az önkormányzati hivatalban segítenek a különböző kérelmek, nyomtatványok kitöltésében, közüzemi hibabejelentésnél, vagy csak meghallgatni az időseket a problémáikról.

A szociális étkeztetés keretében az időseknek igény szerint házhoz szállítja az falugondnoki szolgálat az ebédet.

Év	65 év feletti állandó népesség száma (fő)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (fő)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (fő)
2018	71	7	7
2019	70	8	9
2020	65	7	6
2021	64	7	6
2022	62	8	5
2023	62	8	5

A házi segítségnyújtásban részesülők száma a vizsgált időszakban 7-8 fő volt, a szociális étkeztetést igénybe vevők száma 2019-ben volt a legmagasabb (9 fő), 2022-2023-ban 5 fő-re csökkent.

A családsegítés és gyermekjóléti feladatellátást a törvényi kötelezettségnek eleget téve, önálló feladatellátás keretében 2016. január 1. naptól a Közös Önkormányzati Hivatal székhelytelepülése, Bázakerettye valósítja meg. Családsegítő, Punakné Imre Mária négy település (Csörnyeföld, Muraszemenye, Kerkaszentkirály és Szentmargitfalva) vonatkozásában látja el a családsegítői feladatokat.

Egyéb humán infrastruktúra

A Természetházban kulturális programokat, kiállításokat rendeznek, kézműves foglalkozásokat, szakköröket tartanak. Vendégszobák is kialakításra kerültek. Felújították és átalakították a pincét, az így létrehozott kiállítótér tartalmaz egy szabadulósobát, egy kutatótermet, társasjátékokat, kirakókat, installációkat, valamint 3 különböző szimulátort (evezős, kerékpáros és madár).

A község önkormányzatának épületében található a könyvtár. A településen mobil postaszolgálat érhető el, illetve helyben működik egy vegyesbolt is.

Természetház (Petőfi utca felőli és hátsó homlokzata)

Kerkaszentkirály Község Önkormányzatának
épülete (könyvtár)

Kisbólt

Esélyegyenlőség biztosítása

Kerkaszentkirály Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2018-ban készült, ami 2022-ben felülvizsgálatra került. Hat célcsoport esetében (romák és/vagy mélyszegénységben élők, gyermekek, idősek, nők, fogyatékkal élők és a többi célcsoportot érintő, településszintű megállapítások) történt a problémák beazonosítása és a fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	- Alacsony jövedelemszint - Rossz lakhatási körülmények	- Alacsony jövedelemmel rendelkező lakók segítése, életszínvonal javítása - Rossz lakhatási körülmények között élők segítése, adománygyűjtés, használt bútorok és ruhák gyűjtése és adományozása
Gyermekek	- Játsszótér hiánya	- Iskolával és óvodával, civil szervezetekkel együttműködve sportnapok szervezése, illetve pályázati források bevonásával játszótér építése a községben
Idősek	- Szociális alapszolgáltatások fejlesztése, bővítése. - Aktív időskor, élethosszig tartó tanulás: informatikai képzettség elősegítése, idősek klubja kialakítása, bűnmegelőzés, idősek tájékoztatása, elmagányosodás megelőzése - Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás hiánya, a gondozónő térítési díja sokak számára magas	- Jelzőrendszeres segítségnyújtás kialakítása, valamint a szociális alapszolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása minden idős számára, hétköznapiakon túl is. - szolgálati gépjármű beszerzése - Az idős korosztály védelme a bűncselekmények és az elmagányosodás ellen.

Nők	- Iskolai végzettség megszerzése, átképzés elősegítése - Szűrővizsgálatokon való részvétel növelése, életmód tanácsadás - Gyermekeket nevelő nők munkavállalási esélye alacsony	- Piacképes szakma megszerzésére irányuló átképzések - Szűrővizsgálatok fontosságának propagálása a lakosság irányába, egészséges életmódra való törekvés - Körjegyzőség területén belül bölcsőde/családi napközi létrehozása, részmunkaidős álláslehetőségek feltárása
Fogyatékkal élők	- Teljes akadálymentesítés megvalósítása a településen	- Középületek akadálymentesítése
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	- Vízbázis teljeskörű felújítása - Mobilhálózat és internethálózat megfelelő minőségben való hozzáférés biztosítása - Közterek, parkok, utak, járdák felújítása - Háziorvosi szolgáltatáshoz való hozzáférés elősegítése - Kulturális programok szervezése - Települési környezetvédelmi fejlesztés	- Megfelelő minőségű ivóvízhez való jutás fontossága, szennyvízelvezetés biztosítása - Tárgyalások folytatása a szolgáltatókkal a határmenti fejlesztésekkel kapcsolatban - Minőségi szabadidő eltöltési lehetőség biztosítása a lakosság számára - Településkép-javítás - Mindenki számára biztosítani, elérhetővé tenni a megfelelő háziorvosi ellátást - Kerka folyó gátrendszerének felújítása

7. A település gazdasága

Kerkaszentkirályon rendkívül kevés álláslehetőség nyílik az emberek számára. A felnőtt lakosság főként a 20 km-re lévő Lentibe, a 15 km-re lévő Letenyére, valamint a 4 km-re lévő Dobriba jár dolgozni, továbbá Lovásziba és Muraszemenyére is.

A közösségi közlekedést a Volánbusz buszai látják el a településen, a menetrend azonban nem minden esetben megfelelő. Két buszmegálló van a községben, de a Lentibe menő-jövő járatok csak az egyiket érintik. A Béke utcába busz a súlykorlátozás miatt nem is mehet át a hídon.

A községben a legtöbb nőnek varrónői képzettsége van, mert néhány évvel ezelőtt még ezzel a szakmával Lentiben és Lovásziban mindenki el tudott helyezkedni a ruhaipari gyárakban. Ezek az üzemek megszűntek, melynek következtében tömegesen lettek munkanélküliek a községben és a környéken is.

Kerkaszentkirályon 2016-2017-ben volt magasabb számú közfoglalkoztatott. Ezekben az években még működött a mezőgazdasági és a betonelemgyártó program is a közfoglalkoztatás keretein belül. Az itt dolgozók 2018-tól vagy nyugdíjba vonultak, vagy a 15 km-re fekvő Letenyén épült logisztikai bázisra mentek el dolgozni. Így a településen maradó 1-2 fő közfoglalkoztatottal már nem lehetett fenntartani a programokat. Jelenleg sem dolgozik senki önkormányzati közmunkaprogramban.

Az önkormányzatnál egy fő falugondnok, egy fő takarító, valamint egy fő közművelődési szakember dolgozik. A képviselő testület 5 tagból áll.

2019-ben a működő egyéni vállalkozók szám 8, a működő társas vállalkozások száma 2 db volt a településen. A működő vállalkozások számát 2020-ban gazdasági áganként a következő táblázat szemlélteti:

Gazdasági ágak	Működő vállalkozások száma 2020-ban
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat (TEÁOR08: A)	2
Kereskedelem, gépjárműjavítás (TEÁOR08: G)	2
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás (TEÁOR08: I)	1
Pénzügyi, biztosítási tevékenység (TEÁOR08: K)	1
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység (TEÁOR08: M)	1
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység (TEÁOR08: N)	1
Művészet, szórakoztatás, szabadidő (TEÁOR08: R)	1
Egyéb szolgáltatás (TEÁOR08: S)	2

2020-ban a szolgáltatásokban összesen 9 db működő vállalkozás volt, az iparban nem volt egy sem.

A Béke utcában található a tornyiszentmiklósi Organic Food Kft. biocsirke-telepe, mely több lakosnak ad munkát helyben. A telepről kamionnal szállítják el a tojást.

A Községben élő munkanélküliek a Nyugat-dunántúli Regionális Munkaügyi Központ Letenyei Kirendeltségével tartják a kapcsolatot, onnan kapják meg a szükséges információkat a munkalehetőségekről, képzésekről.

Turizmus

A falu hátrányos helyzetben volt a határ közelsége miatt, mert nem telepítettek ide semmilyen üzemet és gyárat sem. Ezt a hátrányt azonban a falu az előnyére fordította a tiszta levegőjével és az érintetlen, néhol vad természeti környezetével. Kerkaszentkirály legfőbb értéke a gyönyörű környezete, melyre építve már történtek turisztikai fejlesztések, azonban a turizmusban meglévő lehetőségek nincsenek teljes mértékben kihasználva.

Egy pályázat keretében megvalósult a raftingolás lehetősége, ehhez egy raftingbázis, raftingsónakok, evezők és mentőmellények állnak rendelkezésre.

A falu szívében helyezkedik el a Kerka-holtágból kialakított horgásztó, közepén egy szigettel, melyre egy szép, (falusi összefogással és társadalmi munkával készült) formatervezett hídon lehet átsétálni. A sziget falusi és családi rendezvényeknek egyaránt helyszínt biztosít, az ideérkező turisták is igénybe vehetik. Kemencés sütésre és bográcsos főzésre van itt lehetőség. A tó közepén tavasztól őszig egy kis szökőkút csobog.

A Természetházban található 8 db pótágyazható franciaágyas vendégszoba az emeleten, valamint további 3 szoba található a földszinten, így az épület ottalvós táborok megrendezésére is alkalmassá vált. Összesen 34 fő szállásolható itt el. 2023-ban fejeződött be a pincefelújítás és átalakítás a „Kerka-Mura vidék interaktív kiállítás” elnevezésű projekt keretében. A kiállítótér tartalmaz egy szabadulósobát, egy kutatótermet, társasjátékokat, kirakókat, installációkat, valamint 3 különböző szimulátort (evezős, kerékpáros és madár).

A Természetház mellett a Zöld Orom Vendégházban van még lehetőség szállást foglalni.

A Természetház mögötti régi malomtavak helyén szabadidőpark került kialakítása, tanösvény is kijelölésre került tájékoztató táblákkal. A kerkaszentkirályi Kövi csík tanösvény a falu belterületén, a Kerka mentén mutatja be a kissereszes halászatot és a környék élővilágát. Rövid, de élvezetes sétát tehetünk a Természetháztól a tó végéig, útközben a világháború helyi áldozatainak állított emlékparkot is megcsodálhatjuk.

A község melletti szőlőhegyen egy 12 méter magas négyszintes, fából készült kilátó is színesíti a túrázók útvonalát, melyről megcsodálható a zalai táj, Muravidék szépsége.

Bakancsos és kerékpáros túrázás számára is ideális a vidék.

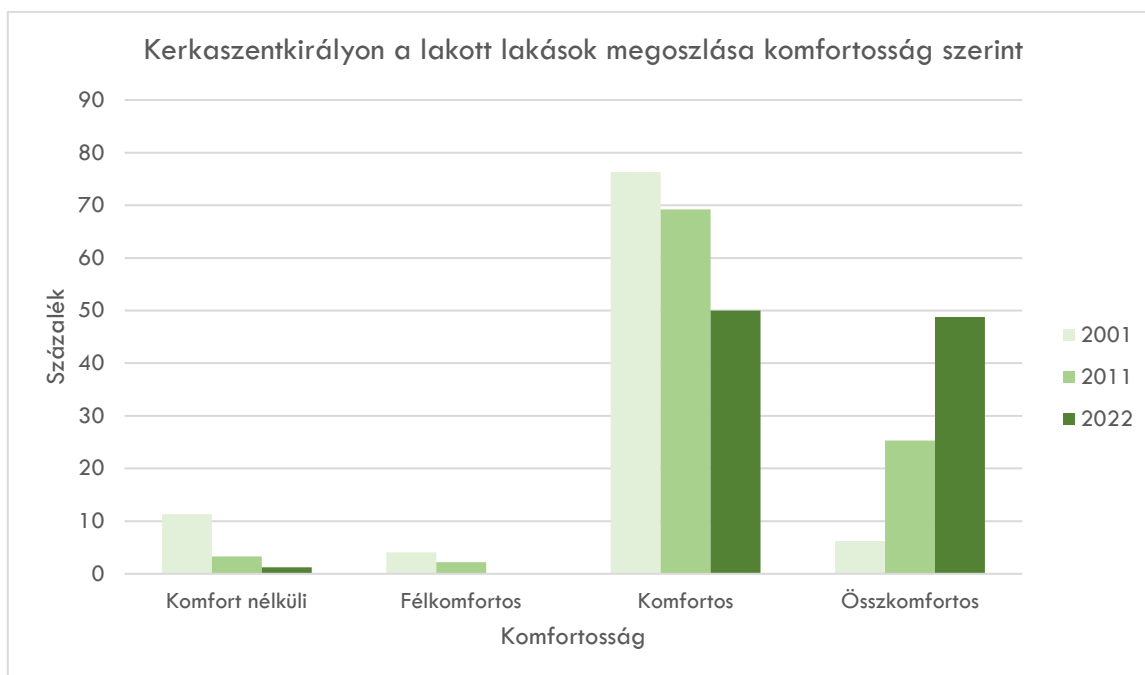
A faluban láthatjuk hazánk második kilencyukú hídját.

Ingyatlanpiaci viszonyok

Kerkaszentkirály lakásállománya 2022-ben 114 db volt. Az ingatlanok száma csökkent, 11 épülettel lett kevesebb 2001-hez képest.

2022-ben a 114 db lakásból 84 db volt lakott, 30 db, azaz az ingatlanok 26,3%-a lakatlan volt. A lakott lakások 1,2%-a egyszobás, 10,7%-a kétszobás, 41,7%-a hámszobás és 46,4%-a négy- vagy több szobával rendelkező volt.

Kerkaszentkirályon a lakott lakások megoszlását komfortosság szerint 2001-ben, 2011-ben és 2022-ben a következő diagram szemlélteti.

A komfort nélküli, a félkomfortos és a komfortos lakások aránya is csökkent, míg az összkomfortos lakások aránya emelkedett a vizsgált időszakban. Míg 2001-ben 7 lakás volt összkomfortos, 2022-ben már 45.

A közműellátottság teljesnek mondható, a vezetékes gáz kiépítés a 70-es években, az ivóvíz és szennyvíz rendszer kiépítése a 90-es években megtörtént. Közütemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya 2022-ben 97,4% volt, a közcatornahálózatba bekapcsolt lakásoké 79,8%.

Kerkaszentkirály rendelkezik 1 bérlakással, de jelenleg senki nem lakik benne, felújításra is szorul.

A lakások építési időszak szerinti számát a következő táblázat szemlélteti:

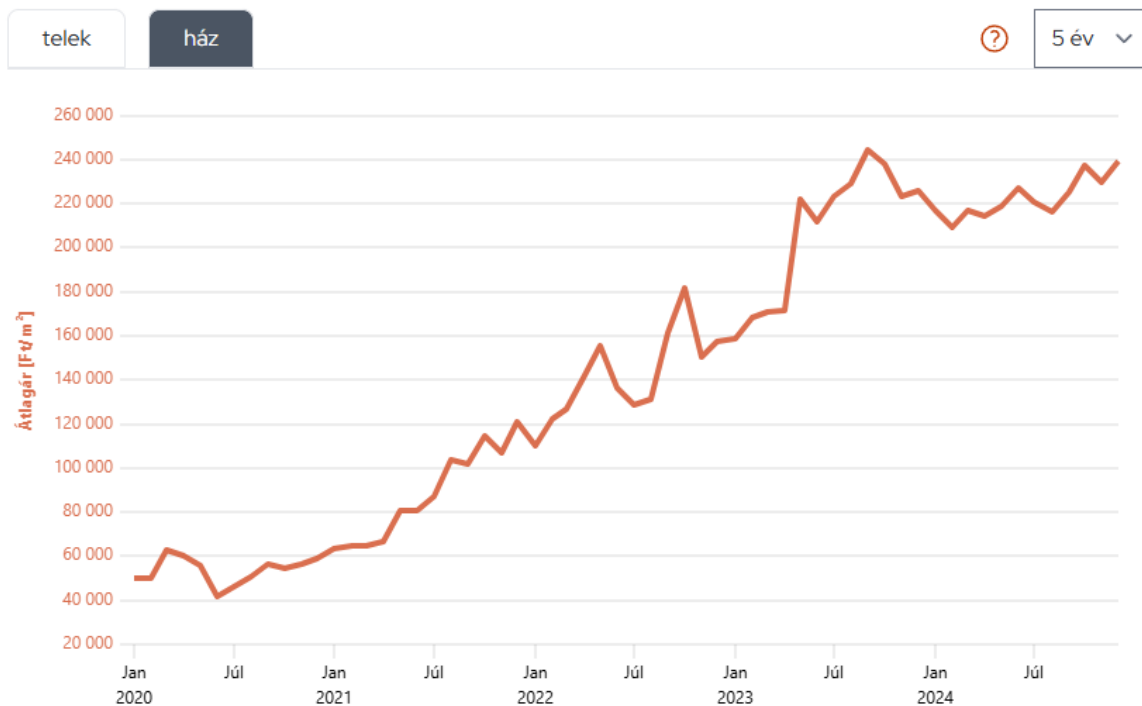
Építési időszak	Lakások száma (db)
1919 előtt épült	15
1919-1945 között épült	18
1946-1960 között épült	30
1961-1980 között épült	38
1981-2000 között épült	8
2001-2010 között épült	5
2010 után épült	0

Az elmúlt bő négy évtizedet tekintve mindössze 13 új lakás épület a településen, azok is 2010 előtt.

A házak átlagos négyzetméterárát az elmúlt 5 évben a következő diagram szemlélteti. A grafikonon látható átlagos négyzetméterárakat Kerkaszentkirályon és annak 10 km-es környékén hirdetett nem

újépítésű ingatlanokból számították ki. 2024 decemberében a családi házak átlagos négyzetméterára 239 064 Ft/m² volt a településen.

Átlagos négyzetméterár Kerkaszentkirályon

8. Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz- és intézményrendszere

Az önkormányzatok helyzete, feladatrendszere, belső működése az elmúlt években megváltozott. Számos feladat, hatáskör került más szintre, a közigazgatás rendszerébe bekerültek a járáások, az oktatás szervezésébe a Klebelsberg Kunó Intézményfenntartó Központ (KLIK). Azonban ez közel sem jelenti azt, hogy az önkormányzatoknak kevesebb feladata lenne, hanem más jellegű, a helyi, települési feladatok és az ehhez kapcsolódó központi elképzelések végrehajtása és ennek megszervezése került előtérbe.

A képviselő-testület az önkormányzat 2024. évi költségvetését **58 435 445,- Ft bevétellel és 58 435 445,- Ft kiadással**, ezen belül

a) bevételeit:

- aa) 44 289 076 Ft költségvetési bevétellel
- ab) 14 146 369 Ft finanszírozási bevétellel,

b) kiadásait:

- ba) 57 528 924 Ft költségvetési kiadással, ezen belül
- bb) 12 295 545 Ft személyi juttatással,
- bc) 1 592 011 Ft munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adóval,
- bd) 22 811 937 Ft dologi kiadással
- be) 500 000 Ft ellátottak pénzbeli juttatásaival
- bf) 3 935 032 Ft egyéb működési célú kiadással,
- bg) 10 169 382 Ft beruházási célú kiadással,
- bh) 2 663 392 Ft felújítási célú kiadással,
- bi) 256 183 Ft egyéb felhalmozási kiadással, illetve
- bj) 3 305 442 Ft tartalékkal
- bk) 906 521 Ft finanszírozási kiadással

állapítja meg.

A 2023. évi pénzmaradvány összege 14 146 369,- Ft.

Kerkaszentkirály Község Önkormányzatának Európai Unió támogatással megvalósuló projektjének tervezett költségét a következő táblázat szemlélteti:

Projekt megnevezése	Tárgyét megelőző kifizetések	2024 évi terv	Tárgyét követő terv	Összesen
TOP_PLUSZ-1.2.1-21-ZA2-2022-00005 Zala Kétkeréken - Kerékpárút-fejlesztés Letenye, Becsehely, Tornyiszentmiklós, Dobri, Kerkaszentkirály, Muraszemenye és Murarátka településeken	0	5 058 783	68 569	5 127 352

Kerkaszentkirály Község Önkormányzatának 2024. évi tervezett beruházásait és felújításait a következő táblázat szemlélteti:

Beruházás megnevezése
Vízmű immateriális javak létesítése
Vízmű beruházás ingatlanok létesítése
Vízmű beruházás tárgyi eszköz létesítés
TOP_PLUSZ-1.2.1-21-ZA2-2022-00005 Zala Kétkeréken - Kerékpárút-fejlesztés Letenye, Becsehely, Tornyiszentmiklós, Dobri, Kerkaszentkirály, Muraszemenye és Murarátka településeken
Napelem rendszer közösségi házra
Polc beszerzés
Mobiltelefon beszerzés
Településterv elkészítése
Felújítás megnevezése
Vízmű ingatlan felújítása
Vízmű tárgyi eszközök felújítása

Kerkaszentkirály Község Önkormányzata 2024. évi költségvetési évet követő 3 év tervezett bevételeit és kiadásait a következő táblázatok szemléltetik:

Sorszám	Bevételi jogcím	2025. év	2026. év	2027. év
1.	Önkormányzat működési támogatásai	25 000 000	26 000 000	26 500 000
2.	Működési célú támogatások államháztartáson belülről	1 500 000	2 000 000	2 000 000
3.	Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről	3 000 000	5 000 000	15 000 000
4.	Közhatalmi bevételek (4.1.+4.2.+4.3.+4.4.+4.5+4.6)	7 180 000	7 730 000	8 280 000
4.1.	Építményadó			
4.2.	Magánszemélyek kommunális adója			
4.3.	Iparűzési adó	7 000 000	7 500 000	8 000 000
4.4.	Talajterhelési díj			
4.5.	Egyéb áruhasználati és szolgáltatási adók	150 000	200 000	250 000
4.6.	Egyéb közhatalmi bevételek	30 000	30 000	30 000
5.	Működési bevételek	10 000 000	10 500 000	11 200 000
6.	Felhalmozási bevételek			
7.	Működési célú átvett pénzeszközök			

8.	Felhalmozási célú átvett pénzeszközök			
9.	Költségvetési bevételek összesen: (1+...+8)	46 680 000	51 230 000	62 980 000
10.	Finanszírozási bevételek összesen:	10 000 000	8 000 000	7 000 000
11.	Költségvetési és finanszírozási bevételek összesen: (9+10)	56 680 000	59 230 000	69 980 000

Sorszám	Kiadási jogcímek	2025. év	2026. év	2027. év
1.	Működési költségvetés kiadásai	48 000 000	49 000 000	50 000 000
2.	Felhalmozási költségvetés kiadásai (2.1.+2.2.+2.3.)	7 680 000	8 730 000	17 980 000
2.1.	Beruházások	7 680 000	8 730 000	10 000 000
2.2.	Felújítások			7 980 000
2.3.	Egyéb felhalmozási kiadások			
3.	Költségvetési kiadások összesen: (1+2)	55 680 000	57 730 000	67 980 000
4.	Finanszírozási kiadások összesen:	1 000 000	1 500 000	2 000 000
5.	Kiadások összesen: (3+4)	56 680 000	59 230 000	69 980 000

Az Önkormányzat pénzügyi, likviditási helyzetét jellemzi, hogy az állami normatíva, illetve a helyi adók, és a helyiségek bérbeadásából származó helyi bevételek szűkösen elegendőek a mindennapi működésre, ugyanakkor fejlesztésre költeni kizárólag a pályázati pénzek lehívásából lehet.

Gazdaságfejlesztési tevékenység

Kerkaszentkirály Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2019-2024. évekre a következő általános fejlesztési elképzeléseket határozta meg.

Fejlesztési elképzelések

A./ Infrastruktúra

- Utak, járdák korszerűsítése
- Közvilágítás bővítése, korszerűsítése
- Külterületi utak rendbetétele
- Csapadékvízvezető árokrendszer karbantartása, fejlesztése
- Térfigyelő kamerarendszer bővítése, korszerűsítése

B./ Környezetvédelem

- Parlagfűirtás, általános gyommentesítés
- Szelektív hulladékgyűjtés népszerűsítése

C./ Oktatás, művelődés, turizmus

- Tehetséges, szociálisan rászorult tanulók támogatása (Bursa)
- Ünnepek megtartása, színvonalának, az azon való résztvevők számának növelése
- Megyei Könyvtári ellátásban való részvétel megtartása
- Turizmusfejlesztés

D./ Szociális és egészségügyi ellátás

- Jelenlegi szociális és egészségügyi rendszer fenntartása (társulás, ill. vállalkozási szerződés alapján)
- Szociálisan rászorult személyek támogatása (idős, magányos, beteg emberek támogatása)
- Kötelező és ajánlott szűrővizsgálatok népszerűsítése

E./ Közbiztonság

- Jó együttműködés fenntartása rendőrséggel
- Közterületek, rendezvények rendjének megőrzése

F./ Civil szervezetek

- Közös rendezvények szervezése, könyvtári szolgáltatások népszerűsítése megyei könyvtár segítségével
- Lakosok aktív közreműködésének kérése rendezvények lebonyolításánál

G./ Fejlesztések, energetikai korszerűsítés

- Természetház körül parkosítás
- Urnafal és temetői járda készítése
- Temetőben kerítés építése
- Természetház pincéjében kiállító és közösségi hely létrehozása
- Önkormányzati épületek előtti járda és az épületek homlokzatának felújítása
- Önkormányzati épület (régii orvosi rendelő) külső felújítási munkálatai
- Kerka gát felújítása

Munkahelyteremtés

- Új vállalkozások elindításának, letelepedésének elősegítése

Településfejlesztési politika

- Információs és köszöntő táblák kihelyezésének folytatása

Pénzügyi és adópolitika

- Dologi kiadások csökkentése
- Évente fejlesztési, beruházási tartalék képzése
- Adónemek felülvizsgálata
- Pályázatokhoz szükséges önerőalap biztosítása

- Folyamatos pályázati lehetőségek kihasználása

Közzolgáltatás

- Ügyfélbarát önkormányzati szolgáltatói tevékenység fenntartása
- Az elektronikus ügyintézés használatának népszerűsítése
- A közigazgatás tárgyi feltételeinek javítása
- Esélyegyenlőség biztosítása

Közfoglalkoztatás

Az önkormányzat 2024. évi foglalkoztatotti létszáma 2 fő, melyből nem volt közfoglalkoztatott.

Önkormányzati vagyon

Az Önkormányzat vagyona forgalomképtelen vagyonból, korlátozottan forgalomképes vagyonból és üzleti (korábban: forgalomképes) vagyonból áll.

A forgalomképtelen törzsvagyon körébe tartozó főbb ingatlanok többek között a közterületek, utak, buszváró, árok. Korlátozottan forgalomképes törzsvagyon körébe tartozó főbb vagyonelemek közé tartoznak pl. a Kultúrház, erdő.

Üzemeltetésre átadott vagyon az ivóvíz- és csatornarendszer.

A vagyon vagyonelem szerinti megoszlása kedvezőtlen, mert nagyon nagy a forgalom-képtelen, illetve a korlátozottan forgalomképes vagyon aránya.

9. Településrendezési, településszerkezeti vizsgálat

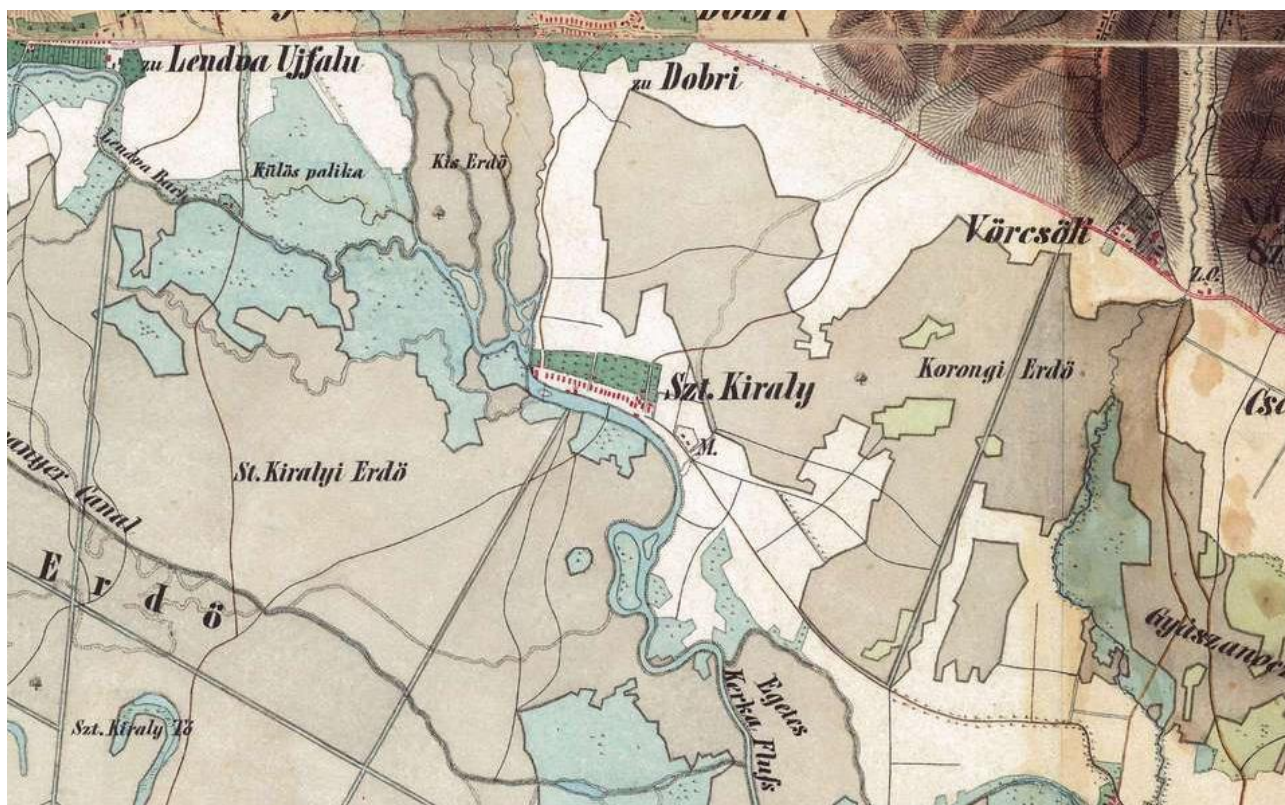
A hatályos településrendezési eszközöket 2006-2007-ben a Tér 4 Építész Kft. készítette. A településrendezési, településszerkezeti vizsgálat a hatályos településrendezési tervben szereplő területfelhasználásokat veszi alapul. A település szerkezetét alkotó nyomvonalas elemek és az egyes területek hasznosításának vizsgálata előtt fontos megtekinteni a település katonai felméréseinek térképeit, valamint a kataszteri térképét a 18. századból és a 19. század közepéből. A kataszteri térképek ismertetik a település szerkezetének legfontosabb, legősibb térképen rögzített elemeit.

Az első katonai felmérés térképén a község a Lendva folyó mellett helyezkedik el, a Lendva és a Mura találkozásától északra. A Kerka folyó ekkor még nem jelölt a térképen, a két meghatározó folyó a Lendva és a Mura. (A Kerka folyó északi irányból érkezik és Dobri mellett folyik bele a Lendva folyóba.) A Lendva folyó kanyarulataiban, a folyótól nyugatra a „Mura Wald”, egy nagy kiterjedésű erdő látszik, a mocsaras területen. A falu ekkor „Szentkirály” névvel a Lendva folyó keleti oldalán alakult ki, szinte egytűcs faluként. A falutól keletre szintén erdős terület látható a térképen. Margitmajor ekkor még nem lelhető fel a térképen. A település szerkezetét meghatározó utca már ekkor kialakult, észak-nyugati irányba Dobri, dél-keleti irányba Csernec (mai Muraszemenye) érhető el.

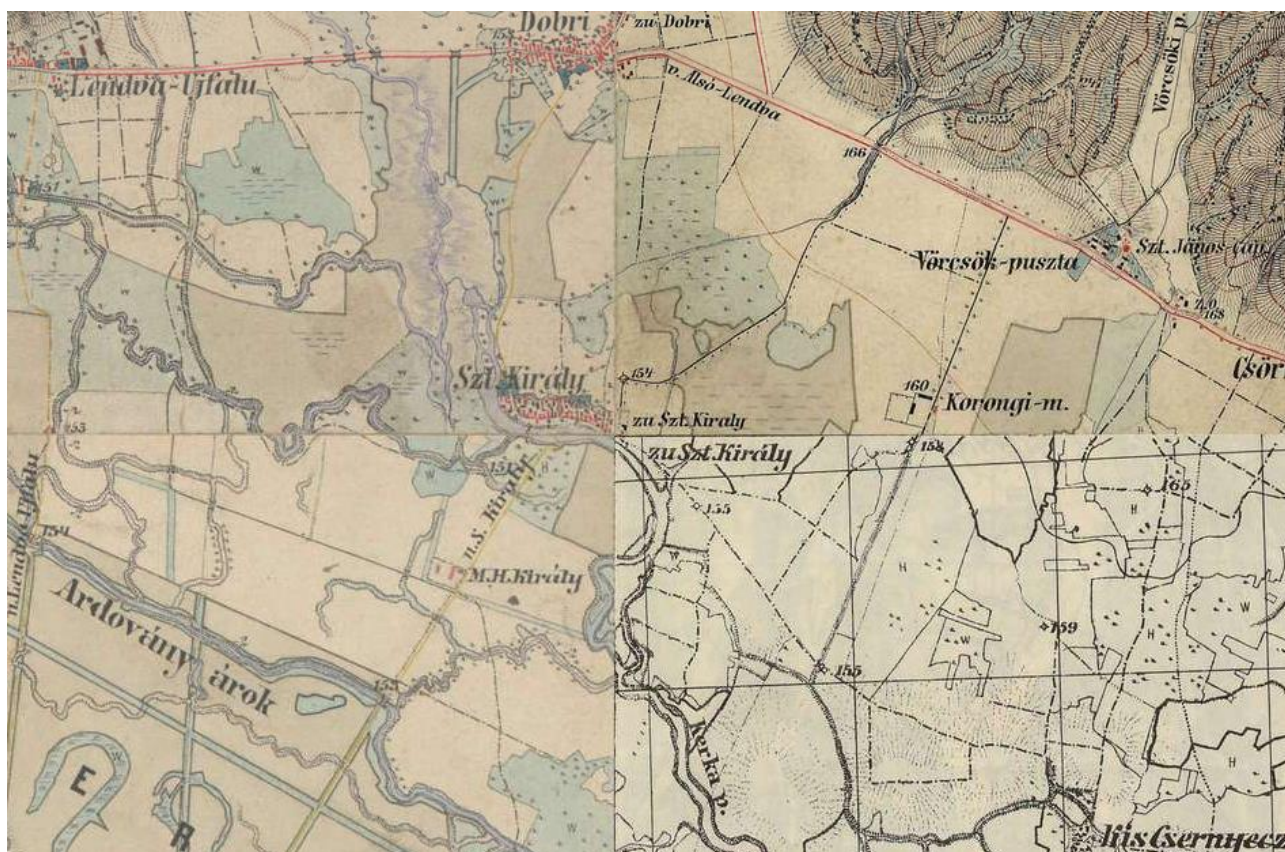
1. katonai felmérés térképe (1782-1785) (forrás: mapire.eu)

A Magyar Királyság kiegyezés-kori, a XIX. században a szabadságharc után készült *Kataszteri térképe*-nek sorából sajnálatos módon Kerkaszentkirály térképe a www.mapire.hu oldalon hiányzik. A Magyar Királyság második katonai felmérésén (1819-1869) Szentkirály település beépített részét délről határoló folyó elnevezése már Kerka-folyó. A folyótól északra, itt már inkább egy kelet-nyugat tengely mentén alakultak ki az épületek, a mai Fő utca területe ez. Az épültek mögött, azoktól északra találhatóak az udvarok. Az utca keleti végén, a település bejáratánál látható egy major. A lakott területtől északra és keletre találhatóak szántók ekkor, a többi terület mocsaras, valamint erdők határolják a települést. A Szentkirályi erdő déli oldalán már látható az Ardovány-árok nyomvonala.

2. katonai felmérés térképe (1819-1869) (forrás: mapire.eu)

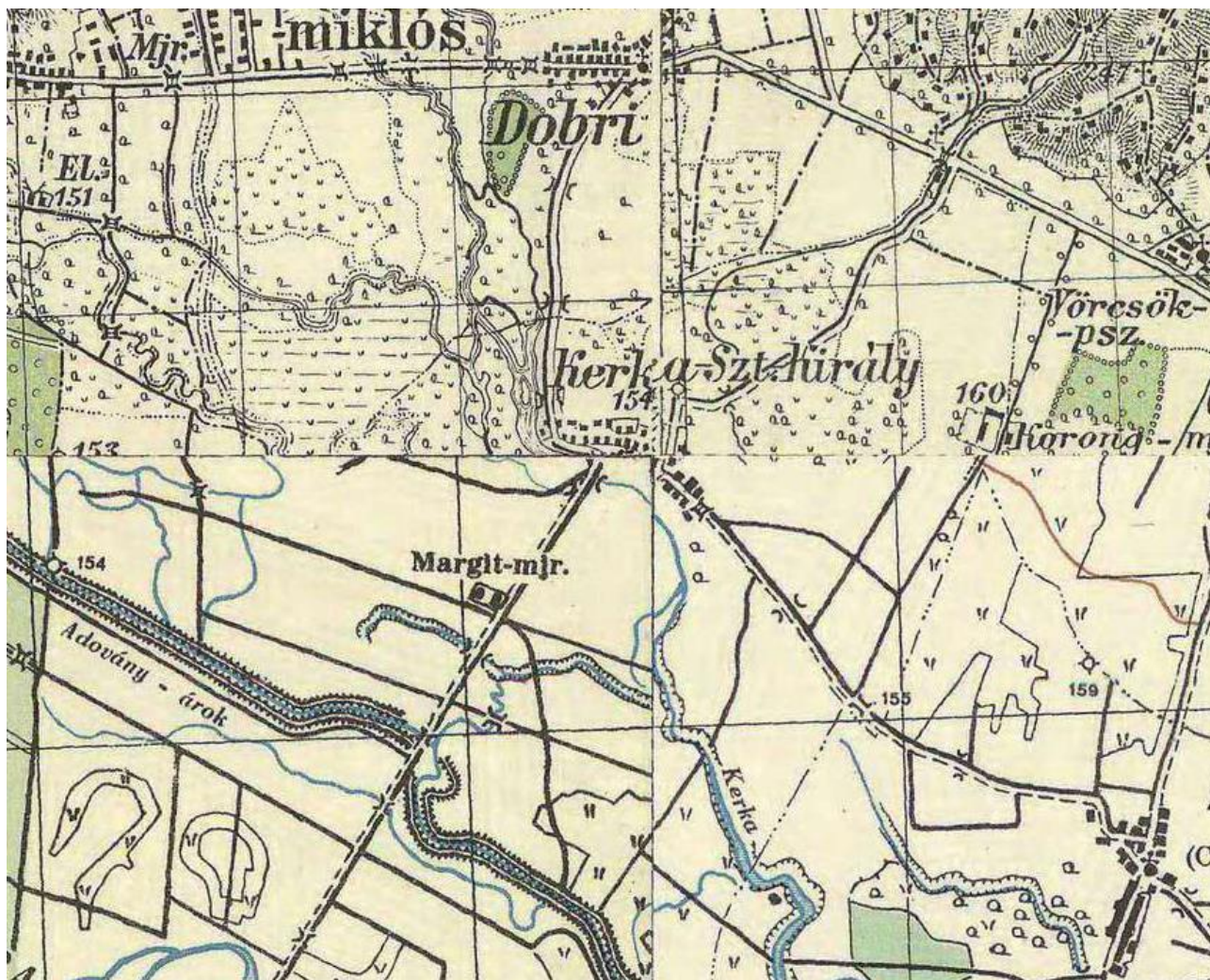
A felmérés térképén látható, hogy a Kerka folyótól délre mocsaras, erdős terület található. Ezen a térképen már megjelenik a mai Béke utca nyomvonala, mely a település központjától egyenesen déli irányba halad. A vízfolyásokhoz kapcsolódva az első katonai felméréshez képest jóval több vízfelület, mocsár és holtág szerepel a térképen.

3. katonai felmérés térképe (1869-1887) (forrás: mapire.eu)

A harmadik katonai felmérés térképén a településszerkezetek jelentős mértékben nem változnak. A mai Béke utca nyugati oldalán megjelenik egy újabb major, az út mentén.

1864-ből a kataszteri térképek nem állnak rendelkezésre.

Magyarország katonai felmérése (1941) (forrás: mapire.eu)

A következő elérhető katonai felmérés 1941-ből való. E felmérés részletezettségében elmarad a kataszteri térképektől, azonban a települések főbb szerkezeti elemei vizsgálhatók ez alapján. Változás ezen a térképen a Fő utca keleti végének kétoldalas beépítése. Korábban csak az utca északi oldala volt beépített, melynek halmazos szerkezete ezen a térképen is fellelhető. Egyebekben a település szerkezete nem változott.

A mai állapot vizsgálata előtt érdemes egy pillantást vetni a településről 1967-ben készült légifelvételre. E felvételek alapján látható, hogy az elmúlt ötven évben a település szerkezete nem változott csupán néhány újabb lakóépület jött létre. Az 1960-as, 1970-es években meglévő épületek nagy része ma is megtalálható. Új utak, utcák nem alakultak ki. Egyetlen új településszerkezeti elem vehető észre a mai légifelvételeken, ez a Kerka-folyó, melynek szabályozását követően egy egyenesebb nyomvonalon halad keresztül a település két belterületi része között.

(az 1967-es felvétel forrása: www.fentrol.hu)

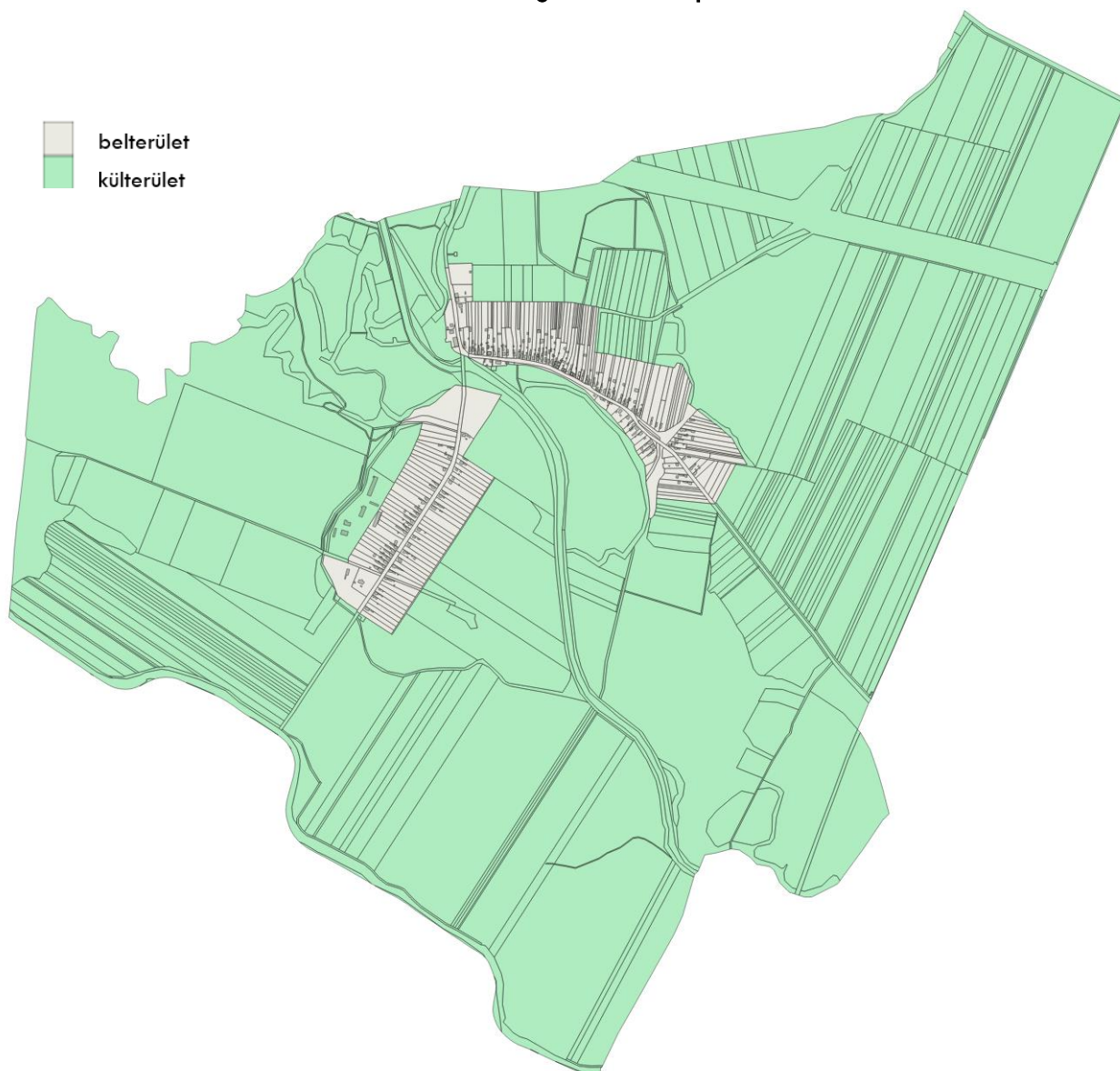

a mai állapotok műholdfelvételen

Fekvés

Az alábbi térképen látható a település mai ingatlan-nyilvántartási állapota a fekvés tekintetében.

Fekvés szerinti megoszlás a településen

A település szerkezetéből, a fekvésből látható a két belterületi folt, mely a két eltérő időszakban létrejött beépített terület, a falu központi, régi belterülete, valamint a Margit major beépített telkei. A két belterületi halmaz között húzódik a Kerka folyó, körülöttül külföldi mezőgazdasági telkekkel. A településen zártkerti fekvésű terület nincs.

Művelés

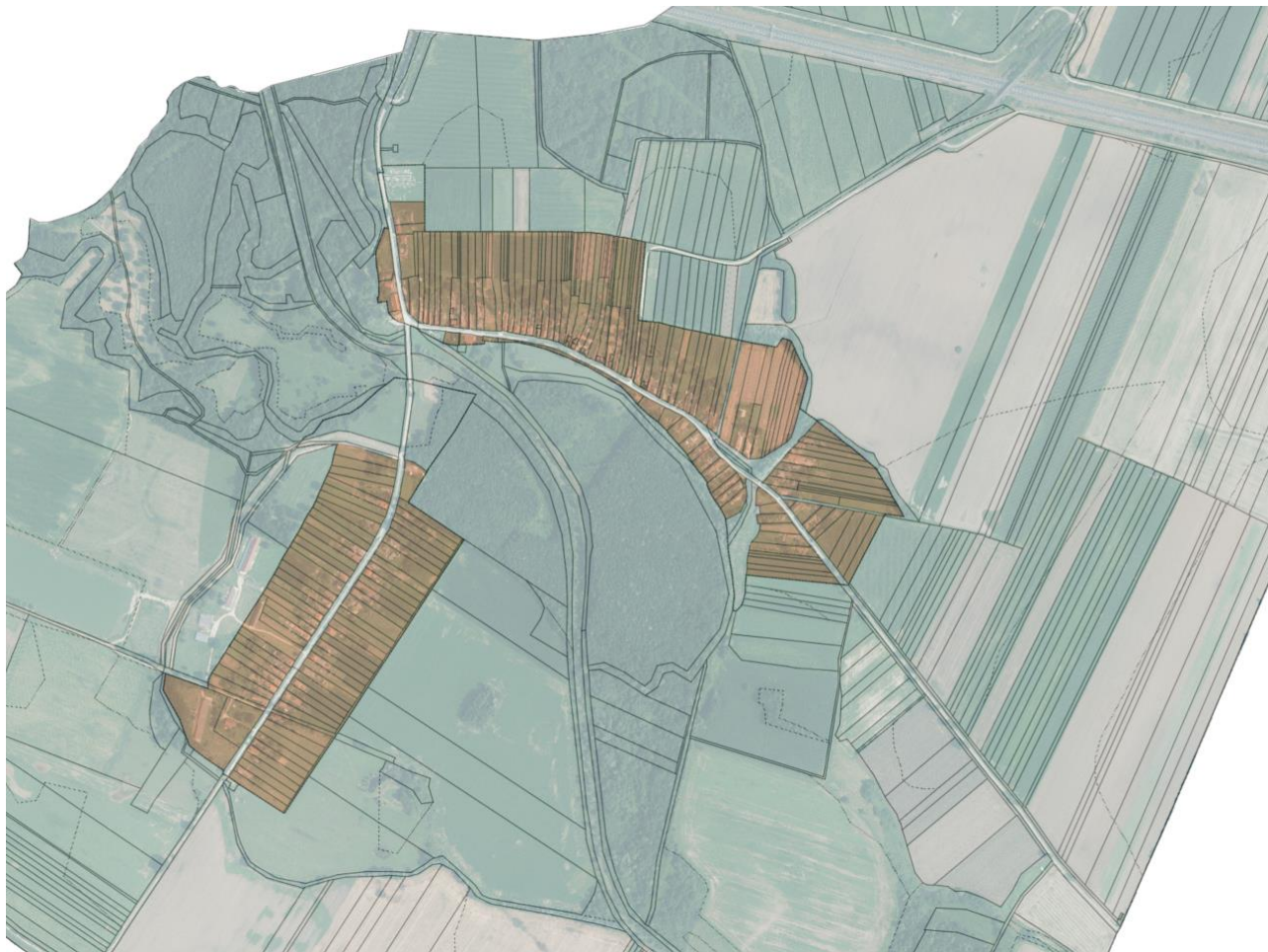
A település külföldi területei terület-felhasználás tekintetében nem sokat változtak. A Kerka folyó mentén húzódnak gyepek, rétek és legelők, valamint néhány erdő terület, valamint fásított területek. A külső részekben szinte mindenütt szántók találhatók. A Margit majortól nyugatra, a vízvédelmi töltés nyugati oldalán, valamint a 052 hrsz.-ú telken is bányatók találhatók, melyek kivett területként szerepelnek a nyilvántartásban. A központi belterületen, a kápolna mellett, a Fő utca déli oldalán található tó, valamint a Margit majortól keletre található Kerka-holtág gyep művelési ágba soroltak.

Művelési ágak megoszlása a településen

BEÉPÍTÉSRE SZÁNT TERÜLETEK

Lakóterületek

Kerkaszentkirály település területén a lakóterületek a falusias lakóterületek közé kerültek besorolásra. E területekhez tartozik a belterületek nagy része. Lakóterületi fejlesztési terület nem került kijelölésre. A meglévő belterület kivett telkei falusias lakóterületek, melyek között található néhány még beépítetlen.

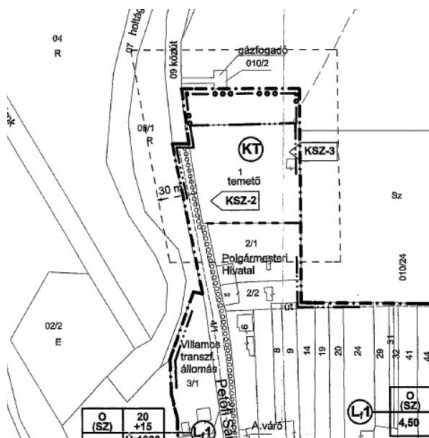

hatályos tervek szerinti falusias lakóterületek elhelyezkedése

Különleges temető területe

hatályos tervek szerinti különleges temető terület

hatályos szabályozási terv részlet a területről

A különleges temető terület a lakóterületekhez északról kapcsolódik, a település északi kapujában. Az út keleti oldalán különleges temető övezetbe sorolt a temető telke, valamint északi irányban a szomszédos mezőgazdasági terület egy része is, mint lehetséges bővítési terület.

BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLETEK

Zöldterületek

A hatályos településszerkezeti terv a zöldterületeket három övezetbe differenciálja a következők szerint:

- Z_{kp} jelű zöldterület közpark,
- Z_{tp} jelű zöldterület természetes park, tanösvény
- Z_s jelű zöldterület sportpálya

A **Z_{kp} jelű zöldterület közpark** övezet jellemzően a belterületen került kijelölésre, ebbe az övezetbe tartozik a:

- Fő utca déli oldalán lévő tó környezete,
- a 213/5 hrsz.-on létrehozott kis park területe,
- a 213/8 hrsz.-ú északi irányba felkanyarodó Fő út területe, valamint
- a 198/2 hrsz.-ú árok két oldalán lévő területek az árok és a lakóterületek között.

A **Z_{tp} jelű zöldterület természetes park, tanösvény** övezet a belterület északi részéhez kapcsolódóan, a Fő utca nyugati oldalán a Kerka folyó és az út közti területek, valamint a 052 és a 053/1 hrsz.-ú területek. A 052 hrsz.-ú területen bányató található.

A **Z_s jelű zöldterület sportpálya** Margitmajor településrészen a lakó telkek mögött a 0109/4 hrsz.-ú telken került kijelölésre.

hatályos tervek szerinti zöldterületek elhelyezkedése

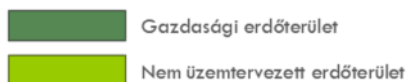
	Zöldterület - közpark
	Zöldterület - természetes park, tanösvény
	Zöldterület - sportpálya

Erdőterületek

A hatályos településszerkezeti terv az erdőterületeket kétféle övezetbe sorolta, a nem üzemtervezett erdőterület és a gazdasági erdőterület övezetbe. Az erdők elhelyezkedését a következő térkép ismerteti:

erdőterületek a hatályos településszerkezeti tervben

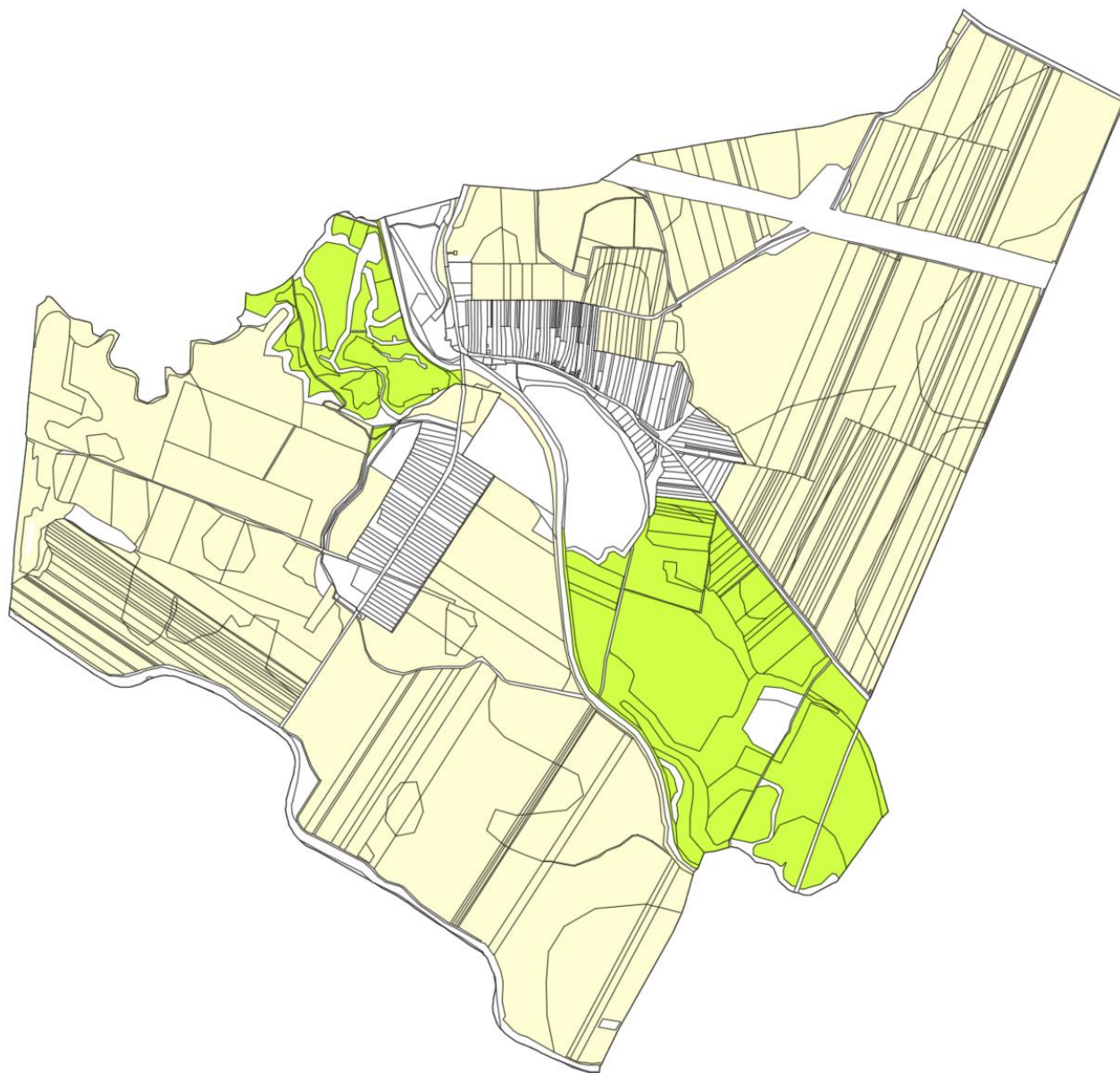

Mezőgazdasági területek

Kerkaszentkirály hatályos településrendezési tervein a külterületek legnagyobb része általános mezőgazdasági területfelhasználásba sorolt, zártkerti területek a településen nem találhatóak. Az általános mezőgazdasági területeket a terv kétféle övezetbe sorolja, megkülönbözteti a Natura 2000 természeti védettséggel érintett mezőgazdasági területeket (Má* övezet) is, mely külön övezetet kapott. A Natura 2000 természeti védettségű területek jellemzően a Kerka folyó mentén helyezkednek el.

A mezőgazdasági területeket a terület rendeltetése és használati módja, továbbá a táji, természeti értékek védelme érdekében a következők szerint kell megkülönböztetni az új településterveben:

- kertes mezőgazdasági terület
- általános mezőgazdasági terület
- tájgazdálkodási mezőgazdasági terület.

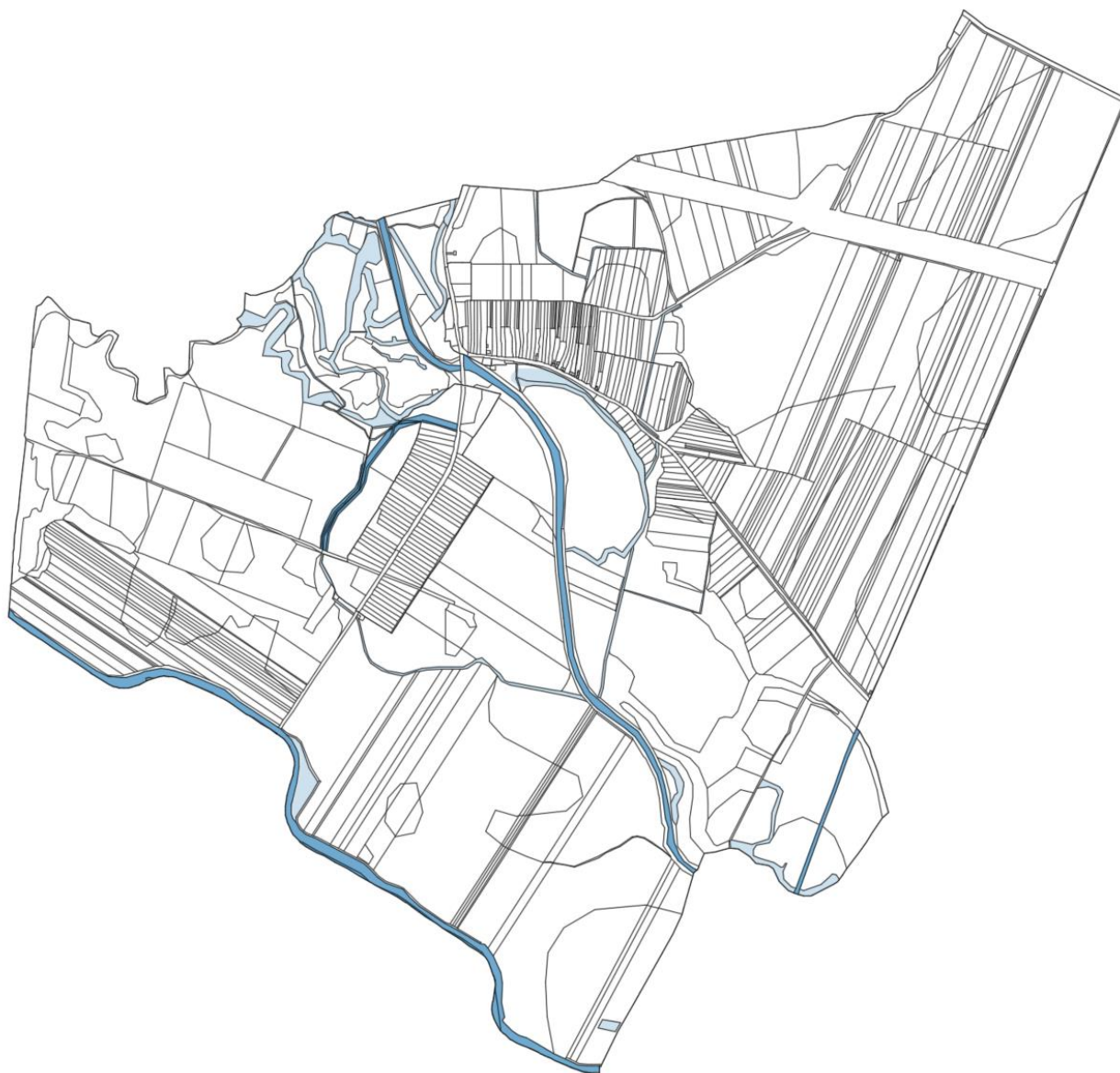

hatályos tervek szerinti általános mezőgazdasági területek (Má és Má*) elhelyezkedése

- Általános mezőgazdasági terület
- Általános mezőgazdasági terület Natura 2000 területen

Vízgazdálkodási területek

Kerkaszentkirály hatályos településrendezési tervei alapján a vízgazdálkodási területek kétféle kategóriába kerültek besorolásra. Az első kategóriához tartoznak a folyók, patakok területei, míg a másikhoz a holtágak és vizes árkok területei. A településen jelentős vízfolyásként jelenik meg a Kerka folyó, a Vöröcsöki-patak, illetve a település déli szélén futó Adovány-csatorna. Ebben az övezetben került jelölésre a Margit majort nyugatról védelmező töltés területe is.

hatályos tervek szerinti vízgazdálkodási területek elhelyezkedése

- Vízgazdálkodási terület - folyók, patakok
- Vízgazdálkodási terület - holtágak, vízes árkok

10. Az épített környezet és az építészeti örökség vizsgálata

10.1. AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET VIZSGÁLATA

Kerkaszentkirály belterülete alapvetően két nagyobb egységből áll, az északi, „**központi belterület**” a település legrégebben beépített része, a Fő utca és annak beépítése. Ez az utca – és a vízfolyások nyomvonala – határozta meg kezdetben a település struktúráját. Erre az utcára merőlegesen alakult ki a falu másik utcája, a Béke utca, mely az ott létrejött majorságot tárta fel. E településrész neve **Margit major**. Mindkét településrész szerkezetéről elmondható, hogy jellemzően egyutcás szerkezetű. A kialakult telekszerkezet és beépítés is döntően az utcára merőleges. Ezen településtípusokra jellemző, hogy a földművelés, gazdálkodás jelentős szerepet tölt be a falu életében, így a telkek belső szerkezete is e funkciók kiszolgálása köré épül. Eredendően csak az utcafronti épület hivatott a lakó funkció betöltésére, az utcafronttól távolabbra eső épületek gazdasági funkciót töltenek be.

Kerkaszentkirály beépített területei az ortofotón

1. Központi belterület

A településre északi irányból érkezve a falu temetője fogad minket, rendezett, élő sövény kerítéssel, fa kapuzattal a bejáratnál. A temető az út keleti oldalán található. A temetőtől délre megjelennek az első épületek, melyek ikres beépítési móddal jöttek létre, ez az önkormányzat hivatali épülete a Petőfi utcában. Ettől az épülettől délre, még az út kanyarulata előtt mindkét oldalon lakóépületek találhatók. Az út kanyarulatában helyezkedik el a Természetház, mely egy nagyobb léptékű nyeregtetős épület, az utcával párhuzamos tetőgerinccel. A Természetház és a Hivatal épülete is előkert nélkül alakult ki. A lakóépületek néhány méteres előkertet tartanak.

temető a település északi kapujában

Hivatal épülete és a Természetház

A Természetház mellett tó és egy parkerdő található a Kerka-folyó és az út közötti részen, a tavon híd ível át, információs táblák tájékoztatnak a fenntartható életmódról és a Kerka-Mura Vidéket bemutató interaktív kiállításról, mely a Természetházban található.

Természetház melletti tó és híd

Természetház és a Fő utca nyugati végének utcaképe

A Fő utca a település arculatának meghatározó eleme, a legrégebben beépített településrész. A lakóépületek az utca északi oldalán helyezkednek el. A déli oldalon park került kialakításra, egy bolt épület, valamint a Segítő Szűzanya templom és a Kerka holtágából kialakított horgásztó, közepén egy szigettel.

Közpark a Fő utca déli oldalán a központban

A közparkban egy köztéri alkotásként jelennek meg a testvérvárosok neveivel, címerével ellátott táblák, melyek a Nagy Magyarországot ábrázoló köves felületen a valós helyükön állnak.

Fő utca északi oldalának beépítése és a templom

A templom mellett található egy kökereszt, valamint egy Szent Istvánt ábrázoló fa szobor is. A horgásztó közepén található egy sziget, melyen pihenő és ülő bútorok vannak.

A falu közepén létrehozott horgásztó meghatározza a településképet, a tó környezetében nagyon hangulatos az utcakép. A lakóépületek az utca nyugati részén jellemzően 4-5 méteres előkerttel helyezkednek el, néhány régebbi épület, parasztház kivételével, melyek sokszor előkert nélküliek.

Az utca déli oldalán szép fasor lett ültetve, szintén a testvérvárosokat szimbolizálva, és padok kerültek kihelyezésre.

utcaképek a Fő utca északi oldaláról és a horgásztóról

A horgásztótól keletre a Fő utca kétoldalas beépítésűvé válik, az utca déli oldalán is megjelennek épületek. Az út mentén it egy árok is található, mely köré egy zöldterület szerveződik.

Fő utca kétoldalas beépítése az árokkal

Fő utca északi oldala

Fő utca északi irányba felkanyarodó utcaszakasza és a fás közterület (hrsz: 213/8)

A Fő utca keleti vége, a Muraszemenyére vezető út két oldala jellemzően kockaházas beépítésű, a legtöbb ház hajlított ház, van néhány beépítetlen telek is. A lakóépületek néhány méteres előkerttel helyezkednek el, egy épület kivételével sátoztetős kialakításúak.

Fő utca keleti végén a déli és északi oldal beépítései

2. Margit major településrész

Az előzőekben ismertetett „központi belterületet” és Margit major területét elválasztja a Kerka-folyó egymástól. A Béke utcára szabályosan kiosztott, utcára merőleges telkek közül csak néhány beépítetlen telek van. A régebbi épületek egységesen, néhány méteres előkerttel alakultak ki, néhány újabb épület nagyobb előkerttel jött létre, az utcakép nem tökéletes térfallal alakult ki. A lakóépületek az utcafronton helyezkednek el, mögöttük gazdasági épületek találhatóak, melyek a lakóépületek folytatásaként, azokkal egybeépülve alakultak ki. Az utca nyugati oldalának lakóépületei mögött gazdasági épületek jelennek meg, melyek az egykori majorság épületei. Ezeket az épületeket fogja közre a 2022-ben kialakított árvízvédelmi töltés.

Margit major településrész az ortofotón

A töltés nyugati oldalán az egykori kavicsbánya helyén egy tó található.

gazdasági épületek a lakóépületektől nyugatra és a kavicsbánya tó a töltés nyugati oldalán

majorság lakóépülete (egyedi tájértékek között is szerepel) és egy gazdasági épület

A Béke utca északi szakaszán található néhány újabb épület, egyszerű tömegalakítással, alacsonyabb hajlásszögű tetővel. Az utcában meglévő épületek jellemzően sátoztetős kockaházak, hiszen az utca is a 20. század második felében alakult ki. Az utca keleti oldalán található néhány nyeregtetős, tetőtér beépítéses lakóház.

sátoztetős házak a Béke utcában

Béke utcai utcakép

A tetőhéjazatok döntő többségében a cserép jelenik meg, de palával is és bitumenes lemezzel is találkozhatunk. A beépítések színhasználatában a natúr színek dominálnak.

10.2. AZ ÉPÍTÉSZETI ÖRÖKSÉG VIZSGÁLATA

Az építészeti örökség vizsgálatát jelen fejezet tartalmazza, külön műemlékvédelmi hatástanulmány nem készül a 2023. évi C. törvény 146.§ (1) bekezdése alapján. A településen országos védelem alatt álló műemlék nem található, csak helyi védett építészeti értékek. A helyi védelem alatt álló építészeti értékeket ez a fejezet ismerteti.

Az országos védelmek közül nyilvántartott régészeti lelőhelyek találhatóak a településen, melyek bemutatása külön, a „Kulturális örökségvédelmi hatástanulmány régészeti szakterületi rész” című tervdokumentumban kerülnek bemutatásra. Az építészeti örökség elemeit a tervdokumentáció végén található tervlapon ismertetjük.

Országos védelmek

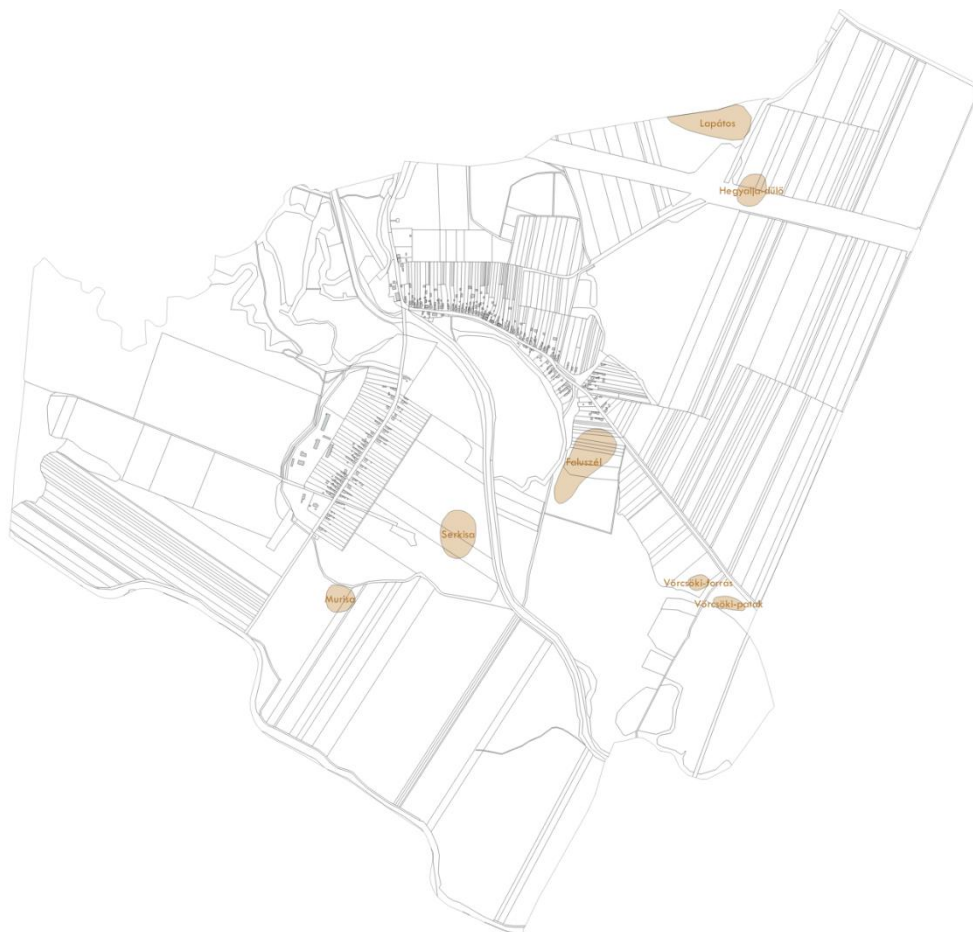
műemlék

Kerkaszentkirály településen műemlék nem található.

nyilvántartott régészeti lelőhely

A nyilvántartott régészeti lelőhelyek az alábbiak a településen:

- Hegyalja dűlő
- Vöröski-patak
- Vöröski-forrás
- Serkisa
- Faluszél
- Murisa
- Lapátos

nyilvántartott régészeti lelőhelyek a településen (forrás: E-tér adat, Lechner Tudásközpont)

A nyilvántartott régészeti lelőhelyek ismertetése részletesen megtalálható a „Kulturális örökségvédelmi hatástanulmány régészeti szakterületi rész” című tervdokumentumban.

Helyi védelmek

Kerkaszentkirály Község Önkormányzata Képviselő-testületének a településkép védelméről szóló 13/2017. (XII.31.) önkormányzati rendeletének 1. mellékletében kerülnek meghatározásra a település helyi védelem alatt álló épületei és keresztjei. Ez alapján a védett értékek a következők:

HELYI VÉDELEM ALATT ÁLLÓ ÉPÜLETEK, ÉPÜLETRÉSZEK, SZOBROK, EMLÉKMŰVEK, KERESZTEK

1. A közigazgatási területen lévő helyi védelemben részesülő építmények:

1.1. Segítő Szűzanya templom

1.2. Út menti kereszt

A településkép védelméről szóló önkormányzati rendelet alapján egyedi védelem alatt álló építészeti értékek elhelyezkedése a következő:

1. templom

2.a kereszt

2.b kereszt

Az út menti kereszt pontos megnevezései, elhelyezkedésük nem szerepel a településkép védelméről szóló 13/2017. (XII.31.) önkormányzati rendelet mellékletében, így azokat a Balaton-felvidéki Nemzeti Parktól kapott egyedi tájértékek listája és a terepbejárás során találtak alapján mutatjuk be.

sorszám	megnevezés	hrsz.	fotó
1.	Segítő Szűzanya templom	49	
2	Út menti keresztek		
a) kőkereszt a templom mellett		hrsz: 49	b) Kőkereszt a 025/3 hrsz.-ú mezőgazdasági út kanyarulatában

A 2. b) pontban ismertetett kereszt a Balaton-felvidéki Nemzeti Parktól kapott egyedi tájértékek listájában rossz helyen került jelölésre. A kereszt a belterületen a Fő utcától északra haladó mezőgazdasági út kanyarulatában található, az adatszolgáltatás szerint pedig a 029/82 hrsz.-ú mezőgazdasági terület déli részén látható.

A falu jelenlegi kis temploma 1913-ban készült el, ezt örökítették meg a falán. Más adat szerint „a mai, Segítő Szűzanya tiszteletére szentelt kápolna 1910-ben épült”.

A falu szájhagyománya megőrizte, hogy korábban volt a faluban egy kis kápolna, melybe mindössze páran fértek be. A jelenlegi templom két szép, művészi szobra – Mária a Jézussal és Szent Antal – onnan kerültek ide, az adatközlők szerint.⁴ A szobrok hátoldalán a készítőjüknek, Dominiki Demetz tiroli szobrásznak a neve olvasható.

A templom előtti kőkereszt 1925-ből származik.⁵

⁴ Tantalics Béla: Kerkaszentkirály története című könyvéből. Az adatközlők Horváth Imre és Végh József.

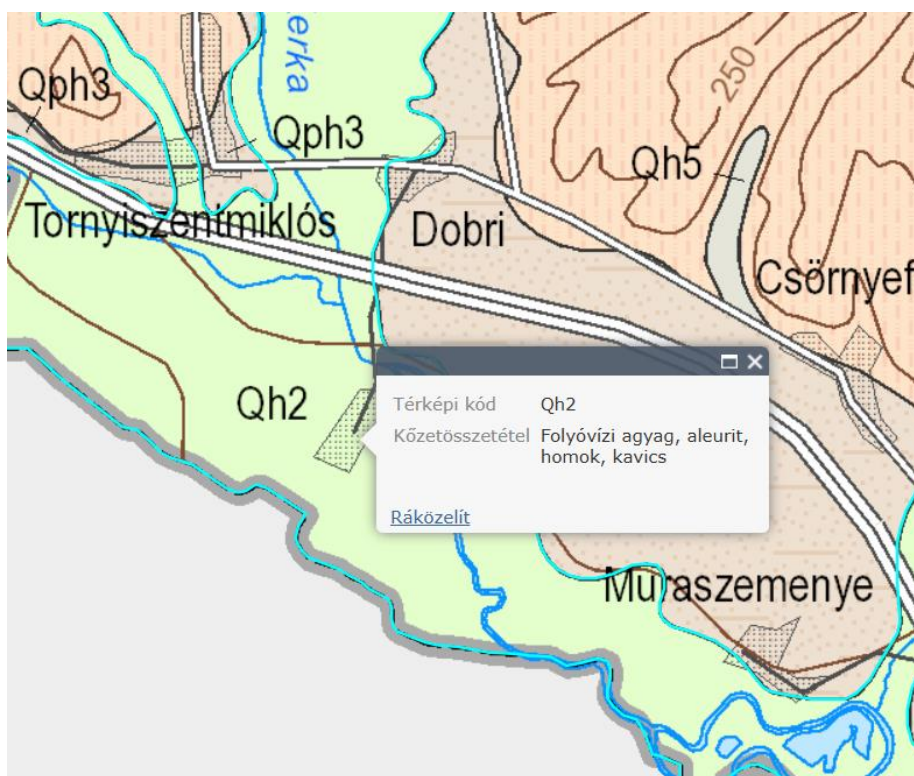
⁵ Hóbor József et. al.: Zala megye kézikönyve II. 211. o.

11. Környezeti állapot jellemzők

11.1. TALAJ

Kerkaszentkirály a Nyugat-Dunántúli régióban, Zala megye délnyugati részén, a Kerka folyó alsó folyásánál, a Mura bal parti síkján található. A Kerka folyó mellett, Letenyétől 15 km-re északnyugatra fekszik. A település a Kerkamenti Települési Szövetség tagja, statisztikailag a Letenyei kistérséghez tartozik. A déli-délnyugati határokon Szlovéniával szomszédos.

Az 5-10 millió évvel ezelőtt itt hullámozó Pannon-tenger több ezer méter vastag üledéket hagyott maga után homokkő, márga és agyag formájában. Mintegy ezer-ezerötszáz méter mélységben ezek a kőzetek rejtik az értékes kőolajat és földgázt. A felszínen ugyancsak a pannon üledékek dominálnak, míg a folyóvölgyben a jelenkori folyóvízi hordalékok a jellemzőek. A tájat hajdanán átforgató Ős-Mura kavicstakarója helyenként ugyanúgy előbukkan, mint a vályog és a vörös agyag.

Kerkaszentkirály és környezetének felszíni talaj összetétele (Forrás: MBFSZ, 2025.)

Kerkaszentkirályon a talajtípus kialakulását nem az éghajlat, hanem a bő nedvesség határozta meg. A lecsapolások és vízrendezések óta megváltozott vízviszonyok miatt a legtöbb réti talajtípus átalakulóban van. Részben mezőgazdasági terület lett, részben beerdősítésre került. E talajok termékenységét két tényező befolyásolja: a savanyúság, illetve a vízgazdálkodás. A völgy talajainak termékenysége általában VII. kategóriájú. Tarvágás nincsen.

A talajvédelem részben összefügg a vízvédellel. A csapadékvíz gyors lefolyásának megakadályozásával a terület vízellátottsága javítható, a talajvesztés csökkenthető. A vízerózió elleni védelem tájrendezési módszerekkel megoldható.

A talaj és a vizek minőségét befolyásoló külső tényező:

- a vízellátás,
- a szennyvíz elhelyezése és a trágyakezelés,